

F. 911.

F. 911

A NAGYKANIZSAI IZR. HITKÖZSÉGTŐL
 FENNTARTOTT
 NÉGYÉVFOLYAMŰ
 FIÚFELSŐ KERESKEDELMI ISKOLA
 ÉS
 NŐI KERESKEDELMI SZAKTANFOLYAM
 ÉRTESÍTŐJE

AZ 1930—31. ISKOLAI ÉVRŐL.

AZ INTÉZETET ALAPÍTOTTAK 1857-BEN.

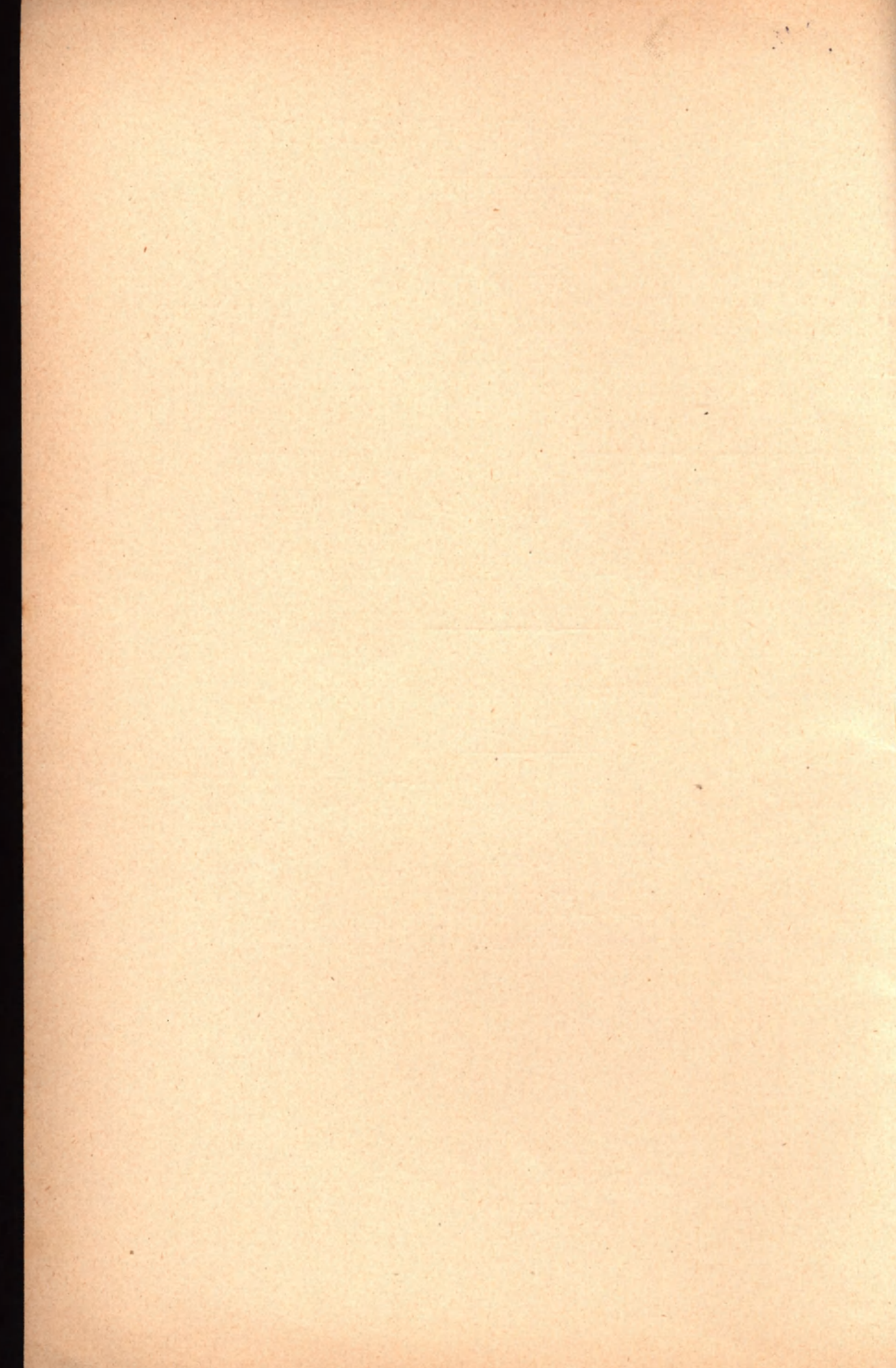
Scedar: naplo'

KÖZLI:
BALOG DÁVID
 IGAZGATÓ.

6793/1948

1931
 GYARMATI GY. KÖNYVNYOMDÁJA
 NAGYKANIZSA

911.

A NAGYKANIZSAI IZR. HITKÖZSÉGTŐL
FENNTARTOTT
NÉGYÉVFOLYAMÚ
FIÚ FELSŐ KERESKEDELMI ISKOLA
ÉS
NŐI KERESKEDELMI SZAKTANFOLYAM
ÉRTESÍTŐJE

AZ 1930—31. ISKOLAI ÉVRŐL.

AZ INTÉZETET ALAPÍTOTTAK 1857-BEN.

KÖZLI:
BALOG DÁVID
IGAZGATÓ.

1931

GYARMATI GY. KÖNYVNYOMDÁJA

NAGYKANIZSA

JOURNAL OF THE

AMERICAN MEDICAL ASSOCIATION

CHICAGO, ILL., U.S.A.

1918

1918

I.

Zrinyi Miklós, a költő.

Egy nemzet, mely a történelem nagy váltógazdaságában annyszor állott az elmúlás szélén s melyet a szenvedések közepette kitermelt nagyjai újból és újból felemeltek, nem veszhet el, ha lelkével odatapad e multhoz és hozzáno e multból leszűrt nagy igazságaihoz. Az ötfelé tépett magyarságnak sohasem volt nagyobb szüksége arra, hogy emlékezzék, mint e szomorú időkben, hogy a mult nagy példáin elmerengve megerősödjék hite a nagy lehetőségekben, hogy megtanulja, miszerint lépésről-lépésre haladva apró kis kövecskékből kell felépíteni a jövő templomát s míg távol tartja magát a kalandoktól, a jövőért, az életért, ha kell, habozás nélkül válassza a halál kockázatát.

Ha szomorú napjainkból visszazállunk a multba, hogy a mai viszonyokkal megegyező idők vizsgálatából lássuk a feltámadáshoz vezető utat, alig találhatnánk megfelelőbb időt, mint a XVII. századot. Az ország akkor is darabokra tépetten a magyar egység lázas káprázata érdekében vérzik s kelet és nyugat határában senkitől meg nem értve vérrel keresztelt eredmények tégláit vitte uj századévek alapjául. A magyar autonomia, a magyar öncéluság gondolata hömpölygette véres áradatát, hogy magába temesse a magyar élet fájának minden virágát. Ezen az örvényen akar hidat verni a XVII. század egyik legnagyobb magyarja: Zrinyi Miklós. Előkelő származás, vagyon, személyes bátorság, fáradhatatlan munka és áldozatos hazaszeretet támasztják alá minden lépését s emelik ki a kor fajgyűlölség és vallásos elfogultságtól dicstelen küzdelméből s teszik a sok százéves magyar végzet tanítómesterévé. Az élni vágyó magyar geniusz tipikus megszemélyesítője, kit tragikus kudarcra csak megnemesített az utókor ítéletében, mely minél közelebb megy hozzá, annál nagyobbak látja.

Zrinyi Miklós 1620. május 1-én született. Ősrégi családnak, a Subicsoknak sarja, kik a brebiri grófság megnyerése után Brebirieknek nevezték magukat. II. Endre a csetinai tartomány urának: Donaldnak a birtokát a a Kerka vizétől egész Záraig adja a Subicsoknak; ez foglalta magában Brebir várát is s ezzel kezdődik a család történelmi szerepe. A család hatalmának megszilárdítója Brebiri Pál, ki ura lesz a tengeri bánságnak. Rokon az Árpádokkal és Anjoukkal s Róbert Károly a neki nyújtott segítségért 1308-ban a boszniai bánsággal jutalmazza meg. Nagy Lajos pedig II. Pál fiainak: Györgynek és Gergelynek a pallosjoggal felruházott „Zrin“ várat adja, honnan a családnak későbbi neve származik. Zrinyi Miklós (e néven második) feleségül vette Korbavia Ilonát s e házasság révén Korbavia Jánosnak 1531-ben bekövetkezett halálával a két szomszédos birtok egyesült. Még tovább bővítette a birtokot a szigeti hős, ki 1539-ben Kosztonicában megölte Katzianert, mely tettével nyíltan kimutatta, hogy Ferdinánd és Szapolyay János küzdelmeiben a Zrinyiek és velük Horvátország Ferdinánd pártján állanak. Ezért 1541-ben neki adja az anraniai perjelséget Medve,

Rakonok és Lukavesz birtokát örökös címmel. Frangepán Katalinnal kötött házassága révén megkapta Csáktornyt s a Hampó-féle birtok elnyerésével ura lesz az egész Muraköznek. Így kerekedett ki az a hatalmas birtok Csáktornya középponttal, melyről Pethő azt mondja: „Oly nagy urak voltak a Zrinyi urak Horvátországban, hogy 50 kő várokat mondják, hogy volt volna.“

Birtokaik a törökökkel hozzák őket össze; Csáktornya Kanizsa szomszédságában feküdt, a Kulpán túl fekvő részek a boszniai basák háborgatásainak voltak kitéve. A Zrinyi-család megértette hivatását. Három századon keresztül fegyverben áll a törökkel szemben. A török ellen való gyűlöletet tanulta minden Zrinyi a családi tűzhelynél. A török ellen való ellenszenv kísérte a családban nyugvó helyére az apát s a fiú az apa sírjánál esküdött bosszút a török ellen.

Költőnk atyját 6 éves korában vesztette el. Ferdinánd király, ki annyit köszönhetett a Zrínyieknek, most jóindulatának egész erejével karolja fel a két árvának: Miklósnak és Péternek az ügyét. Domitrovics Péter, zágrábi püspök lesz a gyermekek nevelője, majd 1630-ban a humaniorák elvégzésére Grácba, a jezsuitákhoz adja őket, honnan 1634-ben Pázmány Péter gyámsága alá kerülnek Nagyszombatba.

Nagyszombat rendkívül fontos kihatással volt Zrinyi Miklósrá. Mert a XVII. század fejlődő korában, mikor a nemzet a politikai és vallási szabadságért küzd, a szószéken és a diplomácia mezején kell keresnünk az igazi nagyságokat. S hogy az ifjú Zrinyi ez irányban fejtsse ki működését, hol juthatott volna szerencsésebb körülmények közé, mint épen Nagyszombatban, a szószéken és politikai élet mezején egyaránt jártas Pázmány oldalán. Megismerkedik nemzetünk irodalmával, a magyar nyelv szépségeivel. Lelkesen olvassa Bonfint és Istvánffy. Megerősödik a vallásban, ami azonban nála sohasem jelent vakbuzgóságot. Kifejlődik benne a vasakarát, hogy szabadná, függetlenné és boldoggá tegye a magyar hazát. Megtanulja, hogy miként lehet a lelket, az erőt belevinni a stílusba, hogy az harcba vigye az egész nemzetet a török ellen. Nagyszombatban találkozik a kor vezető embereivel, kik között méltán foglalhatja el helyét, hiszen már iskolás korában Zalamegye főispánja, zászlós úr s az 1630-iki törvénycikket, mint főlovászmester írja alá. Állandóan érintkezik e kor két legkiválóbb szellemével: Pázmánnyal, ki neki konzervatív, Eszterházyval, ki neki nem eléggé szabadelvű s már ekkor tanujelét adja önállóságának s vérmérsékletre és nézeteire nézve mindkettőnél jobban megközelíti egy bölcs államférfiú eszméjét.

Mint „praetextatus invenis“ Olaszországba megy. Megbámulja Rómát az ő múkincseivel, a hatalmas VIII. Orbán pápával, ki költeményeinek egy kötetével ajándékozza meg. „A mi a hős Zrínyinek Csáktornya, a mi az államférfiú, vallásos ember és magyar prózáiró Zrínyinek Nagyszombat, az lehetett a költő Zrínyinek Olaszország.“ Innen visszatérve, megosztokodik öccsével: Péterrel. Magának tartja a fontosabb Csáktornyt, melyet újra épít, minden oldalról jól megerősíti a török ellen, bent pedig oly fényrel rendezi el, hogy az itt járt idegen Tollius Jakab nem győz eléggé csodálkozni azon, hogy mint lehetséges ily barbár népség kellő közepében oly fényes épület, oly választékos cselédség, gazdag butorzat és mindenféle oly választékos fény.

A negyvenes évek a komolyan készülő férfi Zrínyit állítják elének. Hat nyelven irt könyvekből összerótt könyvtárának több mint fele történelmi és katonai dolgokat tartalmaznak. Maga is egy csomó vezérfonalat készít a jövő hadvezére számára. Majd a birtoka megvédésére irányuló apró

csatározásokban egybevetve az elméletet a gyakorlattal, máris kialakul önállósága s az eddig alkalmazott védelmi harc helyett a támadó hadviselést sürgeti. Az első nagyobb hadsereget 1644-ben vezeti, mikor Rákóczi György erdélyi fejedelemmel szemben Ferdinánd oldalán küzd s egész könnyűszerrel veri le a harcra készülő svédek Szokolcánál. Ferdinánd azonban 1645-ben Rákóczival megkötö a békét. Zrinyi ekkor nem akarja seregét feloszlatni, már ekkor akarja a török ellen a támadó háborút s csak a 30 éves háborúban kimerült államok részvégtlensége s Velence megbizhatatlan magartása bírja rá a visszatérésre. A most következő béke éveit a költészetnek szenteli. 1645—46 telén megírja nagy művét: a „Szigeti veszedelem“ című eposzát. Előszavában azt mondja, hogy „historiát“ irt. A szigeti veszedelem tényleg történelem. Forrása Istvánffy, a szereplők is, talán az egy Deli Vid személyét kivéve a történelemből vett alakok. De e költemény egyben röpirat is. Minden egyes ének egy-egy utat jelöl, mely a dicső multból a sivár jelenen át egy szebb jövőbe vezet. Zrinyinek ez az egyetlen költeménye elég ahhoz, hogy abból megismerjük a költőt, hadvezért és államférfiut. Mindaz, amit Zrinyi szemlélt és tapasztalt, amit hallott és tanult, amit nagy szive kívánt és óhajtott, e költeménybe foglalta össze, hogy szép szóval rázza fel a nemzetet tégtlenségéből és buzdítsa egyetértésre, ellenállásra. A költemény alapeszméjét világosan hirdeti politikai irataiban is, mely szerint a magyar hazát csak a magyar nemzet a saját erejével szabaddíthatja fel. Mások nem adhatnak segítséget, hisz azoknak egy része is gyenge, mások meg bizonytalanságban vannak. Meg ha adnak is segítséget, nem azért adnak, mert nekik a mi sebeink fájnak, hanem hogy ők is hasznót huzzanak. Milyen volna az a szabadság, az a függetlenség, melyért a nemzet másnak tartozik köszönettel? Akkor veszi el tőle az idegen hatalom, mikor neki tetszik. Igaz, hogy a mi erőnk csekély a törökkel szemben, de mit nem tehet a vitézség! S ha egyáltalában nem is lehetne győzni, praestat mori uti leonem, quam vivere, sicut asinum. A nemzet azonban önerejéből csak úgy állhat lábra, ha egy állandó nemzeti hadsereget maga állít ki. „Fegyver, fegyver, fegyver kívántatik és jó vitézi resolutio! Elfussunk? Nincs hová, sehun másutt Magyarországot meg nem találjuk, hanem Pannoniában.“

Midőn az 1646-iki pozsonyi országgyűlés Draskovics János horvát bánt választotta meg nádorrá és ennek helyére Zrinyit tette meg horvát bánná, Zrinyi úgy érezte, hogy most már hozzáfoghat az egész nemzet erején alapuló, minden izében magyar és állandó hadsereg megteremtéséhez. A törvényes országgyűlés hozzájárulásával akarja az állandó hadsereget megteremteni. A nemzet összessége tartozik a védelemről gondoskodni, tehát a rendek is, amint mindenkinek módot kell találnia a hadsereg eltartásához is. Kétszáz esztendővel Széchenyi előtt felemeli szavát a rendi alkotmány ellen és sürgeti a nemesség megadóztatását. Szépen szövögetett tervei azonban sohasem léphették át a jámbor óhajítás kereteit s mert nagyot akart és századokra előzte meg korát, oly megrázó tragédiába foszlottak legszebb eszméi, melyhez fogható kevés van a magyar történelemben.

1657-ben III. Ferdinánd halála után I. Lipót került a trónra. A barokk-kor második felének tipikus uralkodója, ki mint legitim uralkodó az abszolútizmust oly magasságra emelte, mint akár XIV. Lajos Franciaországban. De míg XIV. Lajost igazi lángelmék emelik a magasba, addig I. Lipót ezeknek hiával hatalmát kizárólag az isteni rendelésre és történelmi öröklésre való hivatkozással gyakorolja. Magyarország egét sohasem borították sötétebb felhők, mint az ő uralkodása idején. Hontalanná lett a magyar hazájában, s panaszát elfojtotta az idegenek kapzsisága. A magyarság mindenkori mentővára: Erdély is ekkor jut a bukás szélére II. Rákóczi György gyászos lengyel

hadjárata után, míg a királyi Magyarországot az alkotmány sérelmek s a katolikus és protestáns tábor elkeseredett harca emésztik. Ilyen körülmények között a török mitsem táborodva a 22 évre megkötött békével, 1660-ban elfoglalja Váradot. Török hadak dúltak Szlavonországban és Dunántúl is. Zrinyi Váradért Kanizsát akarta visszafoglalni. Mikor a király ettől eltiltotta, „kardját földhöz vágta a bán s bosszusan vissza fészkébe vonult.“ Ekkor, úgy látszik a császári kormánynak való minden bejelentés nélkül a Dráva és Mura összefolyásánál felépíti Zrinyi várát. Bécszet remegés fogta el a hír hallatára s azzal fenyegették Zrinyit, hogy a töröknek egész erejét magára fogja zudítani. Zrinyi levélben felelt. „Nem hiszem, hogy e kis vár miatt a török elhagyja Erdélyt; ha rám jó, kész vagyok hazámért, a kereszténységért utolsó csepp véremet is kiontani, de Isten bírói széke elé idézem rettenetes ítéletre mindazokat, kik a védelemben megakadályoznak, veszni hagynak.“ Az országgyűlésen helyeslik Zerinvár felépítését, viszont a török, mintha bizony ő a békét nem szegte volna meg már jóval előbb, most követelésekkel áll elő. Kívánja, hogy Lipót 2 millió pénzt s ezentúl évenként 200 ezüst tallért fizessen. Erdélyből vonja ki katonáit, Magyarországot a Tiszáig engedje át és Zerinvárát bontassa le. 1663-ban hatalmas hadsereget indít Magyarország ellen, hol nem tudják, mit cselekedjenek. Egyedül Zrinyi az, aki megkezdi az ellenműveleteket. Varazsdon országgyűlést tart, majd a csellel Zerinvár alá közeledő kanizsai basát megveri és seregével csatlakozik a királyhoz. Nyulak szigetén meglepi és megveri a törököt. Hidat veret a Vágon, megvédi Csallóközt s a királyi seregek fővezérével: Montecuccolival akar döntő csapást mérni a törökre. Montecuccoli erre nem áll rá. Abba sem egyezik bele, hogy az Érsekújvár alól visszavonuló törököt támadják meg. Zrinyi azonban a török visszavonulásában felismerve a kedvező alkalmat, egyedül nyugtalanítja a törököt, még pedig oly szerencsével, hogy a törököktől a foglyok és a zsákmány nagy részét elveszi. Közben a boszniai basa el akarta foglalni Zerinvárát, de Zrinyi Péter fényes diadala ezt megakadályozta. Mikor a nagyvezér ezen vereség megbosszulására 16.000 emberből álló hadsereget küldött Zerinvár ellen, ezt a sereget Zrinyi Miklós november 27-én leverte. Közben az új fiatal nagyvezér: Köprili Ahmed, ki Nagy Szulejman korának a felujtásáról álmódzott, döntő csapásra készül Bécs ellen, hová az új Budán keresztül vezet. A császár Regensburgba hívja össze a gyűlést, ahová Zrinyi Miklós is meghívást kapott némi elismerésül eddigi tetteinek. Hogy pedig a meghívást nem pazarolták érdemtelenségre, annak fényes tanúja az a terv, melyet Zrinyi készített s melyet, ha nem is a maga egészében, de részben el kellett fogadni. Bizonyára az általa annyira bámult Hunyadi Mátyástól kölcsönözte, hogy télre tervezte a háborút, mely az eszéki hid lerombolásával venné kezdetét, hogy míg a török azt újra építi, addig megszállhassák a fontosabb pontokat, azután a török elől el akar mindent pusztítani s amint a Dráva kapujába teszi a lábát, azonnal akarja azt megtámadni, hogy ne legyen alkalma koncentrálni az országban elszórt erőket. Zrinyivel szemben Montecuccoli terve az volt, hogy a törököt a Duna völgyében kell megtámadni; Budát, Esztergomot visszafoglalva, a támadást tovább kell vezetni Belgrád és Szófia felé. Zrinyi oly alapra építette tervét, mely tényleg létezett s oly eszközökkel akarja megvalósítani, melyek csakugyan rendelkezésére állottak, Montecuccoli terve azonban egy realis alap nélkül való theoretikus probléma, mely a természeti erők mellőzésével egyenesen a túlerős török elé vinné a sereget. A császári kormány a két tervet egybeolvasztva, megengedte Zrinyinek a téli hadjáratot, melléje rendelve a birodalmi segédhadat. A Muraközben egyesült sereg mintegy 25.000 főből állott. Ezzel kezdi meg Zrinyi a híres téli hadjáratot. Berzenca, Babócsa, Barcs, Szigetvár egymásután kerülnek kezébe. Azután Pécszet veszi ostrom

alá, honnan Eszékre megy, hol a hajókat a hiddal együtt felégeti. Még mintegy 500 behódolt falut éget fel, megveszi Segesdet s azután siet Zerinvár védelmére. Ennyi veszteséget már régen nem szenvedett a török s a keresztény világ elismerése méltó jutalma volt a nagy emberáldozatot nem ismerő fáradozásának. Csak Montecuccoli nevezte e diadalmas hadmenetet „Cavalcad“-nak s dicsérete inkább a zsákmánynak, mint a győzelemnek szólt. Zrínyit nem ragadtatta el az elismerés, de Montecuccoli gáncsoskodása se térítette le utjáról. Amint visszatérve Muraközbe s hallja a hirt, hogy Kanizsa élelemben hiányt szenved, azonnal Kanizsa alá száll és körüláborolja. Mikor odaér, látja, hogy a hir nem volt igaz, alattomosággal kieszelt cselvetés volt az ellenpárt részéről, mely e kudarcral akarta csorbítani Zrínyi népszerűségét. A vár nagyon is erősen tartotta magát, de igenis nagy egyenetlenség dült a magyar tábor vezérei között s a nagyvezér közeledésének hire együttesen fejlesztették oda a dolgot, hogy Zrínyi visszatérjen Zerinvárba s megkezdje a családi dráma első felvonását. A nagyvezér Zerinvár alá sietett s azt június 7-én légberöpítette. Zrínyi tele fájdalommal írja a stayer kormány tanácsának: (jun. 30.) „Hallatlan dolgot mondok én el legnagyobb fájdalommal önöknek. A multkor épített és kizárólag általam erősített várat nem az ágyuk által összerongálva, hanem egyedül karddal ma alkonyatkor a törökök egy hatalmas keresztény sereg szemeláttára hatalmukba vevék. Ez tehát a segély, amely után vágyódtunk és amelynek a reménye minket fentartott! Montecuccoli e vár védelmére még kardot sem rántott!

Zerinvár elesése után a birodalmi segédhadakat Montecuccoli seregével egyesítették, aki most ezeket a Rába balpartjához vezette. Ide tartott a nagyvezér is. Szt.-Gotthárdnál ütközött meg a két sereg augusztus elsején; először a török győzött s a futó császári sereget csak a körülkeríthetés lehetőségétől való félelem fordította vissza, mikor is a Coligny által vezetett franciák kicsikarják a győzelmet. Augusztus 10-én kötötték meg a békét Vasváron, melynek pontjait Horváth e szavakkal jellemzi: „Ha Szt.-Gotthárdnál a török győzött s Leopold könyörgött volna békéért, ez akkor is alig lehetett volna reá gyalázóbb, ártalmasabb Magyarországra nézve.“ Befejezése volt e béke egy félszázados politikának, mely időről-időre kiszolgáltatta a magyart a töröknek, hogy időt ne nyerjen a megerősödésre s bizalmát vessze önmaga iránt. A dicsőségesen megindított támadó hadjárat vezérének: Zrínyi Miklósnak a mellőzése s a vasvári békepontok nyilvánvalóvá tették, hogy Habsburgok nemcsak nem tudják Magyarországot megvédeni a törökkel szemben, de nem is akarják. Lázás sietséget árul el a béke, nehogy a törvény értelmében a magyarok szava is utat találhasson Lipóthoz. Az izgalmat, melyet a vasvári békekötés okozott, nem az alkotmányos formának a megadásával akarták lecsendesíteni, hanem azzal, hogy tanácsosokat hí a kormány Bécsbe. A meghívottak között ott van Zrínyi is, ki Vitnyédi István lebeszélésére a „Conscia mens recti fama mendacia ridet“-tel felelvén, szilárd elhatározással készült a megjelenésre, miközben 1664. november 18-án egy megsebzett vadkan támadása következtében a kursáneci erdőben meghalt. A hősnek vére, kit a mondák bűvös fényköre övez, ott folyt el az erdőben, s mire hazavitték, elszállott testéből a nagy lélek. Fia: Ádám, vagy talán testvére: Péter emlékoszlopot emelt a helyre, mely Magyarország egyik legnagyobb fiát meghalni látta s mely ma is épen azon a darab földön áll, melyet azon idők legnemesebb vére áztatott, hol elnémult örökre.

Surányi Gyula.

II.

A nagykanizsai felső kereskedelmi iskolát végzett tanulók szövetsége.

Azok, akik szövetségünknek 1929/30. évi működéséről szóló jelentésünket elolvasták, bizonyára visszaemlékeznek azokra a reménnyel teljes kijelentésekre, amelyek a szövetség 1930. június 8-án megtartott közgyűlésén és az azt követő társasvacsorán elhangzottak. A szövetségünk jövőjére vonatkozó bizakodó hangulatot és felfogást indokolta az a lelkesedés, amellyel tagjaink a kezdet nehézségeivel küzdő egyesületünket támogatták és az állandó érdeklődés, amellyel a szárnyát bontogató szövetség munkáját kísérték. A biztató kezdetből méltán arra következtethettünk, hogy az ez évi működésünkről szóló jelentésben már oly eredményekről számolhatunk majd be, amelyek szövetségünknek minden irányban való egészséges fejlődésének a bizonyítékai.

Sajnos, ez évi mérlegünk reményeinket nem minden tekintetben igazolta. Kétségtelen, hogy szövetségünk, főképen pedig annak budapesti csoportja kulturális téren az elmúlt közgyűlési esztendőben is igen szép eredménnyel működött. Az e célt szolgáló, minden hónap első szombatján rendezett estéinek előadói között a magyar közélet és kereskedelmi szakoktatás kiválóságai szerepeltek, büszkén hivatkozhatunk tehát ez előadásokkal kapcsolatos erkölcsi sikereinkre. A budapesti csoport példája nyomán a helyi viszonyokhoz mért keretekben Nagykanizsa is megkezdte már ezirányú tevékenységét. A kezdet itt is biztató volt. Természetes, hogy e rendezések az együttérzés és az összetartozandóság ápolására, a baráti kapcsolatok kimélyítésére is nagyon alkalmasak voltak, tehát alapszabályszerű céljaiknak sok tekintetben megfeleleltek.

Az említett erkölcsi sikereink mellett sem hallgathatjuk el azonban, hogy az eddig elért eredményeink nem minden tekintetben kielégítőek. Vonatkozik ez a megállapításunk elsősorban a szociális jellegű célkitűzéseinkre. Ezirányú tevékenységünk ugyanis megfelelő anyagi eszközök hiányában egyelőre a legszerényebb keretek között mozog, pedig a mostoha gazdasági viszonyok következtében e téren ma nagyon sok volna a tennivaló. Ennek tudatában el is követtünk mindent, hogy anyagi erőforrásainkat gyarapítsuk. Szövetségünk szempontjából vigasztaló körülmény az, hogy nem tagjaink áldozatkészségének a hiányára, hanem a napról-napra elmélyedő gazdasági válságra vezethető vissza, hogy az említett célunkat elérni még nem tudtuk és ennek következtében a segélyezések és az anyagi kiadásokkal járó egyéb kötelességeink teljesítése tekintetében ma még igen erős mértéket kell tartanunk.

A legfontosabb feladatunk betöltése körül, az állasközvetítés terén sajnos még kisebb az eredmény. Ha ennek az okát kutatjuk, akkor ezt nemcsak a rossz gazdasági viszonyokkal kapcsolatos általános és még mindig tartó létszámcsökkentéseknek tulajdonítjuk, hanem annak az eléggé el nem ítélt körülménynek is, hogy a közgazdasági életben vezető pozíciót betöltő tanítványaink, vagyis azok, akik e téren ma is tehetnének valamit, egyesületünk életében csak annyiban vesznek részt, hogy alapító vagy rendes tagsági díjaikat megfizetik és távolmaradásukat kimentő leveleiket esetleg megíratják. Reméljük azonban, hogy az egyesületünkben folyó céltudatos munka és az állandó ostromunk hatása alatt az eddig tanúsított passzív magatartásukat előbb-utóbb mégis megváltoztatják és a budapesti csoport-

tunknak már megszervezett állasközvetítő osztálya ez összekötetéseknek a feltámasztásával és kihasználásával a jövő közgyűlési esztendőben e téren is számottevő eredményt érhet majd el, amit a szövetségünk érdekében szívből kívánunk is.

Fájó sebeinket őszintén feltártuk. Tettük pedig ezt azért, hogy a köznyösöknek, a gáncsoskodóknak, a szövetségunktől magukat még mindig távoltartóknak is bebizonyítsuk, hogy feladatainkat jól ismerjük és hogy kötelességeinknek a lehetőség határain belül minden tekintetben meg akarunk felelni. Kézzelfogható nagyobb eredményeket azonban csak akkor érhetünk el, ha a szép és nemes célokat hirdető zászlónk alá sorakozik mindenki, aki a nagykanizsai felső kereskedelmi iskolát végezte.

Hisszük, hogy ez nemsokára bekövetkezik. Megerősíti e hitünket az a bensőséges és lelkes hangulat is, amelyet az 1931. május 24-én megtartott II. rendes közgyűlésünkön tapasztaltunk. Az elmúlt évi működésünkről festett kép tehát hiányos volna, ha erről legalább mozaikszerűen nem emlékeznénk meg. A szövetségi gondolat és eszme megvalósítására irányuló őszinte akarás nyilvánult meg e közgyűlés minden mozzanatában és ünneppé avatta azt, de kiemelte a közgyűlésünket a hétköznapi szürkeségéből az a körülmény is, hogy a 10, 20 és 30 éves találkozókra egybegyűltek is a szövetség keretében áldoztak a múlt emlékeinek. Az ünnepség fényét csak emelte, hogy a közgyűlésen dr. *Krátky* István polgármester úr, az iskolánkat fenntartó izr. hitközség elnökségé és városunk közigazgatási életének több vezető férfija is megjelent.

A közgyűlést *Ádám* Róbert nagykereskedő, elnök nyitotta meg. Keresetlen, de annál melegebb üdvözlő szavai után *Balog* Dávid ügyvezető elnök a hála és szeretet hangján köszönti a megjelent vendégeket, az iskola fejlesztése körül érdemeket szerzett *Bún* Samu és dr. *Villányi* Henrik nyug. igazgatókat és az iskola ódon falai közé visszatért öreg diákokat, a 10, 20 és 30 éves találkozókra egybegyűltek épen úgy, mint azokat, akiket a szövetségi eszme hozott a körünkbe. Majd kegyelettel emlékezik meg a kötelességteljesítésnek a mintaképeiről, az intézetünknek a világháborúban elesett hőseiről. Azután kimerítően foglalkozik a szövetségünk életében fontos, e beszámoló bevezető részében is érintett kérdésekkel.

Dénes Miksa, részvénytársasági igazgató a 30 évvel azelőtt végzetek nevében hajtja meg az elismerés zászlaját mindazok előtt, akik a nagykanizsai felső kereskedelmi iskola megteremtése és fejlesztése körül érdemeket szereztek. A gondolatokban gazdag, nagyhatású beszéde végén kegyelettel adózik volt osztálytársuk, *Lukács* Oszkár és az intézet többi megdicsőült hőse emlékének és megkoszorúzza az intézet falába elhelyezett, dicsó tetteiket hirdető emléktáblákat.

Fürst Ödön a 20 éves találkozóra egybegyűltek nevében költői száryalású beszédében meghatóan ecseteli az évfolyamnak az iskola iránt való szeretetét és ragaszkodását. Bár az életben való boldogulásukhoz fűzött reményeik a mostoha viszonyok következtében nem is valósultak meg teljesen, a helyre, ahol ifjúkori álmaikat szőtték, halálával gondolnak mindig vissza. Majd a harc mezején megdicsőült osztálytársai: *Kohn* Ernő és *Klein* Miklós emlékei felé szállnak a gondolatai és soha el nem múló szeretetük és kegyeletük jeléül elhelyezi az 1911-ben érettségizetteknek a koszorúját.

Grünfeld Lászlót is hasonló érzelmek töltik el, amikor, mint az 1921-ben érettségizettek képviselője beszél és köszönti az iskolát, amelynek falai között életüknek a legszebb éveit töltötték el. Hálásan emlékszik meg ő is az iskola volt igazgatójáról és tanáiról, akik odaadó, lelkes munkájukkal lehetővé tették, hogy az élet legmostohább körülményei között is megállták

a helyüket. Az iskola hősei emlékének adózik osztálytársai nevében is, amikor megkoszorúzza az örök dicsőségüket jelképező emléktáblákat.

Dr. Villányi Henrik díszelnök, nyug. felső kereskedelmi iskolai igazgató üdvözlí ezután a szövetséget és a 10, 20 és 30 éves találkozókon megjelent tanítványait. Az ő tanulóéveik neki is életállomások voltak, amelyekre sajnos csak visszaemlékezni, de visszatérni nem lehet. Az ország romba dőlve, megalázva, porba sujtottan hevert, amikor a felső kereskedelmi iskola átszervezéséhez hozzáfogott. Abban az időben minden végzett tanulóknak két állás is jutott. Ma ez a helyzet gyökeresen megváltozott és az ifjúságnak az élet viszontagságaival kell megismerkednie. Szerinte minden baj a gyógyulás csíráját is magában hordja és ezért rendületlenül hisz az ország talpraállításában. A szövetségre a Gondviselés áldását kéri.

Kirschner László a IV. évf. tanulói nevében búcsúzik az iskolától, amely a családnál is ideálisabb világot jelentett számukra. Úgy érzi, hogy az érdekeikért dolgozó tanáraikat sokszor megbántották. Ifjúkori könnyelműségükért mégis bocsánatot remél. Azt hiszi, hogy ez majd bekövetkezik, ha az élet nehéz viszontagságai között a helyüket szilárdan megállják, amivel igazolják, hogy tanáraikkal a fáradozása nem volt hiábavaló. Bejelenti a szövetséghez való csatlakozásukat.

Rajki István főtitkár évi jelentése egyesületünk második évi működésének a hű tükre. Elsősorban a budapesti csoport ügybuzgóságát méltatja, amely az elmúlt közgyűlési esztendőben is mindent elkövetett, hogy az előző években kifejtett és sikerekben gazdag tevékenységét folytathassa. Megállapítja, hogy a tettekre készség új gyümölcsöket érlelt. Dr. *Kállay* Tibor nyug. pénzügyminiszter úrnak, Nagykanizsa város országgyűlési képviselőjének és dr. *Heinrich* János úrnak, a Budapesti Kereskedelmi Akadémia igazgatójának Budapesten tartott előadásai szövetségünk sikereinek újabb, kimagasló állomásai. Elismeréssel emlékszik meg dr. Orováné Bodó Klári hangversenyénekesnőről, Dános Lili zongoraművésznőről és dr. Gábor Imre tagtársunkról, mint a budapesti kultúresték szintén értékes szereplőiről és a budapesti csoport agilis és lelkes vezetőségéről, annak fáradságot nem ismerő h. főtitkáráról, Róna Gyuláról, mint az esték rendezőiről. Majd köszönetet mond dr. Villányi Henrik nyug. igazgatónak a nagykanizsai estélyen tartott értékes előadásáért.

A dicséret hangján szól ezután a budapesti csoport szociális működéséről, mert az arra rászoruló tagtársakat anyagi támogatásban részesítette, állástalan tagtársakat helyezett el és felső kereskedelmi iskolai tanulókat segítéyzett. E csoporté az érdem azért is, hogy állandó és sűrű érintkezést tartottunk fenn az országos szövetséggel, mert annak bizottsági ülésein mindig képviseltette magát. A szövetségi mozgalommal való együttérzésünk bizonyítékául megfelelő számban résztvettünk a felső kereskedelmi iskolát végzettk 1930. szeptember 7. és 8-án Budapesten tartott 6. nemzetközi kongresszusán is. E helyen említi meg, hogy a mult évi közgyűlésünk dr. Schack Béla ny. felső ker. iskolai főigazgató urat a szövetség disztagjává választotta. Az erről szóló oklevelet a mai közgyűlésen akartuk Óméltóságának átadni. Sajnálattal jelenti, hogy országos elnökünk hivatalos elfoglaltságára való tekintettel ma nem jelenhetett meg közöttünk és így a díszoklevél átadása a budapesti csoport egyik őszi összejövetelén történik majd meg.

Szövetségünk budapesti csoportjának a kérelmére 1930. szeptember hó 3-án tartott közgyűlésünkön alapszabályainkat módosítottuk, aminek a célja az volt, hogy a budapestiek működése tágabb és szabadabb keretek között mozoghasson. Felhasználtuk ezt az alkalmat arra is, hogy a szövetségünk életébe a nagykanizsai női keresk. szaktanfolyamot végzett növen-

dékeket is bevonhassuk. Az e téren elért eredmény még ugyan nem kielégítő, mert egyelőre csak 27 tanfolyamot végzett tagunk van. Reméljük azonban, hogy előbb-utóbb e volt növendékek is belátják a szövetségnek az ő szempontjukból való jelentőségét és a jövőben nagyobb számban csatlakoznak majd hozzánk.

A főtítkár jelentéséből tudtuk meg azt is, hogy szövetségünknek ma már 360 rendes, 22 alapító és 29 pártoló, összesen 411 tagja van, vagyis 79-el több, mint az elmúlt esztendőben. Megragadja ezt az alkalmat, hogy a Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztárnak köszönetet mondjon azért a támogatásért, hogy szövetségünkbe alapítótagul belépett.

Végül még megemlíti, hogy a szövetségünk nagykanizsai csoportja ez évben is felső kereskedelmi iskolai tanulókat segélyezett és a felső kereskedelmi iskolai könyvtár céljaira áldozott és így alapszabályszerű kötelességének e tekintetben is megfelelt.

Biró Ernő pénztáros a szövetség vagyoni állapotáról számol be. Jelentése szerint egyesületünknek a pénztári állománya 1342 pengő 57 fillér. Természetes, hogy ez az összeg távolról sem elegendő ahhoz, hogy az anyagiakkal kapcsolatos feladatainknak megfeleljünk. Reméljük azonban, hogy a jövő közgyűlési esztendőben a taglétszámunk emelkedése folytán, de azért is, mert tagjaink tagsági díjaikat pontosabban fizetik majd, helyzetünk e tekintetben is kedvezőbb lesz.

A közgyűlés tárgysorozata még hátralévő pontjainak elintézése után Ádám Róbert elnök zárószavaival és a Szózat felhangzó zsolozsmái mellett végződött az emelkedett hangulatú, a szövetség életerejét bizonyító II. rendes közgyűlésünk.

A közgyűlés napján megtartott, nagyon jól látogatott társasvacsera is ama szép törekvések jegyében folyt le, amelyeket szövetségünk hirdet. A gondtalan ifjúságot jelentő és talán ezért felejthetetlen diákéletre való visszaemlékezés hatása alatt megnyilatkozott baráti együttérzés a fehér asztalnál csak fokozódott. Az est hangulatát a megjelent hölgyek csak élénkítették. Balog Dávid, Ádám Róbert, Krámer Lajos, Rajki István, Miklós Gyula és Fuchs Imre felköszöntői is hozzájárultak ahhoz, hogy a szövetségi gondolat, a közös célokért való akarás és áldozatkészség erősödjék.

Reméljük, hogy tagtársainknak e napon megnyilatkozott lelkesedése a jövőben csak fokozódik majd és újabb sikereknek lesz kútforrása.

III.

Igazgatói jelentés az 1930/31-i iskolai évről.

Dr. Ollop Mór

A Mindenható végzésében és bölcs akaratában való megnyugvás enyhíti csak azt a szomorú tényt, hogy évi jelentésünket most már harmadik esztendeje gyászkeretes megemlékezéssel kell kezdenünk, hogy a fájdalom és kegyelet szavaival adózzunk iskolai szakosztályunk egy-egy érdemes tagja emlékének.

Most is e magasztos érzések hatása alatt állunk, amikor dr. Ollop Mór ügyvéd felé szállnak gondolataink, akit 1930. október 13-án kísértünk arra az útjára, ahonnan nincs többé visszatérés. Bár évekig tartó, súlyos betegsége folytán, minden lehetőséggel számoltunk is, mégis mélyen megrendített bennünket a gyászír, hogy iskolai szakosztályunknak 30 éven át volt tagja, iskolánknak derüs kedélyű, mélyen érző, lelkes barátja és jóakarója nincs többé közöttünk.

Régi, tisztos és becsült nagykanizsai családból származott, amelyben a mély vallásosságból fakadó hagyománytisztelet az izraelita hitközséghez és annak intézményeihez való törhetetlen ragaszkodással párosult. A családi hagyomány jelölte ki tehát a megboldogult számára is az utat, amelyen az életben haladnia kell. Ügyvédi hivatása mellett azért foglalkozott valóságos lelki örömmel hitközsége ügyeivel és intézményeivel úgyszólván élete utolsó pillanatáig. Ezért szerette iskolánkat és annak tanári karát, ezért volt érdekeinknek mindenkor jóakaró szószólója és nemes törekvéseinknek lelkes és áldozatra kész pártfogója. Nagy tehát a veszteség, amely bennünket elhunytaival ért. Emlékét ezért szívünkbe zárjuk és kegyelettel megőrizzük.

Az iskolai év megnyitása. A lefolyt iskolai év a tanári testület alakuló értekezletével 1930. augusztus 28-án kezdődött. A javító-vizsgálatokat augusztus 29-én tartottuk meg. Javító-vizsgálatra jelentkezett 32 tanuló, nem felelt meg, tehát osztályisméltésre utasítottunk 3 tanulót. A június hó 30-án, július 1. és 2-án megkezdett beírásokat szeptember hó 1., 2. és 3-án folytattuk. Az I. évfolyamba 28, a II. évfolyamba 33, a III. évfolyamba 46, a IV. évfolyamban 30, összesen 137 tanuló iratkozott be. A beírt tanulók száma 10-el kevesebb volt, mint a múlt iskolai évben. Ez évben is kizárólag az I. évfolyam létszáma csökkent. Ennek oka elsősorban a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úrnak még mindig érvényben levő, a felvételt megszigorító rendelete, másodsorban pedig az a körülmény, hogy a háborús éveknek a tanulók létszámára gyakorolt hatása még mindig érezhető. A III. évfolyamban a szabályos 40-es létszámon felül a tanulók felvételét a kir. Főigazgatóság engedélyezte. A beírt tanulók az iskolát az év végéig látogatták.

A rendes tanítást az iskolai év ünnepi megnyitásával 1930. szeptember 4-én kezdtük meg és a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úrnak 540—05/128—1931. számú, a szünet meghosszabbítása tárgyában kiadott rendelete értelmében 1931. június 18-án fejeztük be.

Tanári testület. A tanári karban a f. iskolai évben sem történt változás. Krámer Lajos, aki iskolánkban a gyorsírást óraadói minőségben 25 évig tanította, a körülmények kényszerítő hatása alatt, az iskolaév elején ugyan intézetünktől megvált, de alig néhány hétig tartó pihenés után, mint Surányi Gyula helyettese, ismét átvette e tárgynak a tanítását. Surányi Gyula tanárt ugyanis mindjárt az év elején súlyos betegség támadta meg, amelynek következtében iskolai munkáját szeptember 15-én abba kellett hagynia. Hiába remélte a kizáróan az iskolájának és tanítványainak élő, magát csak az iskola levegőjében jól érző tanártársunk gyors gyógyulását, ez a reménye sajnos nem teljesedett be. Bár a rajta végrehajtott műtét következtében állapota lényegesen javult, az iskolafentartótól az év végéig kapott betegszabadságát félbe nem szakíthatta. Hivatássonzeretét meghatóan bizonyítja, hogy betegségének ideje alatt sem akart iskolájától teljesen elszakadni és értesítőnknek vezető-cikkét betegszobájában írta meg. Iskolánk érdekében is szívből kívánjuk, hogy szeretett kartársunk eredményekben gazdag működését a jövő iskolai évben jó egészségben ismét megkezdhesse.

Itt említjük meg, hogy a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr szolgálati éveit alapján Surányi Gyulát a VII. fizetési osztály 1. fokozatába (9), Neufeld Simont pedig a VIII. fizetési osztály 2. (5) fokozatába léptette elő.

Tanulmányi ügyek és az iskolai fegyelem. A tanítás az elmúlt évben már mind a négy évfolyamban a 68000/1927. VI. számú miniszteri rendelettel kiadott új Tanításterv szerint történt. A felső kereskedelmi iskolák színvonalának az emelését célzó e Tanítástervnek a tanulmányi eredményre gyakorolt jótékony hatása teljes mértékben azonban csak akkor érvényesülhet, ha annak az állandóságá most már hosszabb időre biztosítva volna.

A tanulmányi eredményben, amelynek részletes statisztikáját más helyen közöljük, némi javulás állapítható meg. A nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úrnak 622—05—039/1921. számú, a felsőkereskedelmi iskolákba való felvételt erősen szigorító rendelete következtében a folyó iskolai évben az I. évfolyam tanuló-anyaga már valamivel jobb volt. Gyenge előképzettségű, a boldoguláshoz feltétlenül szükséges alapismeretekkel sem rendelkező tanuló ez évfolyamban is volt még elég, de ezek szorgalommal igyekeztek előképzettségük hiányait pótolni és a felső kereskedelmi iskolák magas célkitűzése folytán eléjük tornyosuló akadályokat leküzdeni. Ez évfolyamnak a szokottnál kisebb létszáma, a tanárok céltudatos, fáradtságot nem ismerő munkája is nagyban hozzájárult e tanulók örvendetes fejlődéséhez.

Az első évfolyamban tapasztalt kedvező jelenség ellenére, az általános tanulmányi eredmény még most sem megfelelő. Oka ennek az, hogy a fennálló tanulmányi nehézségek mellett annyira szükséges mélyebb kötelességérzet tanítványainknak a nagy részéből még mindig hiányzik. Hiába ragadtunk meg minden alkalmat, hogy ezt az életben való boldogulás szempontjából is nagyjelentőségű lelki értéket a tanítványainkból kitermeljük, minden szépitgetés nélkül be kell vallanunk, hogy az erre irányuló törekvésünk majdnem meddő maradt. Erre a körülményre is visszavezethető a lelkiismeretes nevelői és oktatói munkánkba vetett hitünket is mélyen megrendítő az a sajnálatos esemény, hogy a IV. évfolyam tanulói céljaikat becsületos kötelességteljesítés helyett nemtelen eszközökkel akarták elérni.

Rendtartásunk intézkedésének megfelelően a f. iskolai évben 1 alakuló, 2 módszeres, 2 ellenőrző, 3 osztályozó és 1 záróértekezletet tartottunk, amelyeken a tanulók szorgalmának és előmenetelének az ellenőrzésével és a tanítás eredményének a fokozását célzó módszertani kérdésekkel foglalkoztunk. Az iskolai fegyelem megszilárdítása érdekében követendő egységes eljárásokat és e célt szolgáló egyéb intézkedéseket is ez értekezleteken beszéltük meg. E megbeszéléseinknek az értékét nem csökkenti az a körülmény sem, hogy az iskolai év végén történt súlyos fegyelmi vétségek látszólag megcáfoltak bennünket.

A rendkívüli tárgyak közül ebben az évben is német társalgási gyakorlatokat, szépírást és gépírást tanítottunk.

A német társalgási gyakorlatoknak az I., II. és III. évfolyamban 20-as csoportokban való tanításával a német nyelvi eredményt akartuk fokozni. E törekvésünket a német nyelvnek nagy gyakorlati jelentősége és az új Érettségi Szabályzatnak idevágó intézkedései indokolják. Igaz ugyan, hogy a felső kereskedelmi iskolai tanulóknak nagyon hiányos németnyelvi előképzettsége miatt a társalgási gyakorlatoknak a rendszeresítésével sem érhetjük el teljesen azt az eredményt, amelyet a gyakorlat növendékeinktől megkíván. Haladás e téren azonban már is megállapítható s azért reméljük, hogy a társalgási gyakorlatoknak állandósítása esetén tanítástervünknek e nyelvre vonatkozó magasabb célkitűzéseit is megközelíthetjük majd.

A szépírást az első évfolyamban azért tanítottuk, mert az iskolánkba kerülő tanulóknak az írása nem megfelelő. Ez a körülmény és iskolafajunknak a jellege a magyarázata annak, hogy a szépírást tanulására az I. évfolyam minden tanulóját köteleztük, annak ellenére, hogy ez ügyességnek a gyakorlati fontossága az írógépeknek mind szélesebb körben való elterjedése folytán napról-napra kisebb.

A gépírást négy csoportba beosztva a II. évfolyam valamennyi növendéke tanulta. Tekintettel arra, hogy a gépen való írni tudás az életben való elhelyezkedésnek ma igen fontos feltétele, a kir. Főigazgatóság jóváhagyásával a IV. évfolyam tanulóit is felszólítottuk, hogy a gépírást, mint rend-

kivüli tárgyat tanulják. Ez évfolyam 30 növendéke közül 16 jelentkezett, akik a gépírást 2 csoportban heti 1—1 órában tanulták. A gépírásnak a nagy gyakorlati fontosságát bizonyítja, hogy a nm. Vallás- és közoktatásügyi Miniszter Úr 622—05—257/1930. sz. rendeletével a kereskedelmi szakemberek óhajának megfelelően a gépírásnak a II—IV. évfolyamban heti 1—1 órában kötelező tárgyként való tanítását rendelte el. Miután ezt a rendeletet fokozatosan kell végrehajtani, az 1931—32. iskolai évben a gépírás tanítása egyelőre a II. évfolyamban lesz kötelező.

A gyakorlati élet követelményeihez alkalmazkodtunk azzal is, hogy a kir. Főigazgatóság engedélyével a f. iskolai évben is alkalmat adtunk tanulóinknak arra, hogy vámszaki előadásokat hallgassanak. Nagykanizsán ugyanis vámhivatal működik és ezért az iskolából kikerülő növendékeinkre nézve a vámügyek ismerete nagyon fontos. Az előadói tisztet ez évben is a kereskedelmi szakoktatásnak és iskolánknak lelkes barátja, Bálint Gyula vámszaki főtiszt látta el díjmentesen. Az első félévben 1—1 órában a vámjog körébe vágó gyakorlati kérdésekkel foglalkozott, a vámtarifa fontosabb részeit ismertette és az elvámolással kapcsolatos áruvizsgálatokat végzett.

A kitünő szakembernek pedagógiai szempontból is kifogástalan, értékes előadásai nemcsak tanítványainknak az ismereteit gyarapították, hanem bizonyára hozzájárultak ahhoz is, hogy az árukereskedelem iránt való érdeklődésüket fokozzák s ezért Bálint úrnak az iskolánk érdekében most már második évben kifejtett önzetlen fáradozását e helyen ismét azzal a kívánsággal köszönjük meg, hogy hasznos munkáját a jövő iskolai évben folytassa.

A tanulmányi ügyekről szóló jelentésünk befejezéseken emléjtjük meg, hogy az Országos Kereskedelmi és Iparos Szövetség ez évben is a nemzetközi áru mintavásár idején a felső kereskedelmi iskolai tanulók részére tanulmányi versenyt rendezett. E versenyek a gyakorlati élet és az iskola között fennálló kapcsolatnak a mélyítésére, a nyerteseknek az elhelyezésére és tanulóink becsvágyának a fokozására feltétlenül alkalmasak, ezért azoknak a rendszeresítését helyeseljük.

Iskolánk részéről az 1931. május 12-én megtartott versenyen Rotter Zoltán és Steiner József IV. évfolyamú tanulók vettek részt. Örömmel jelentjük, hogy Rotter Zoltán az áruismereti versenyen II. díjat nyert. Reméljük, hogy ez a siker tanulóinkat nagyobb szorgalomra és erőfeszítésre sarkalja majd.

Nehéz a feladatunk, amikor az iskolánknak ez évi fegyelmi állapotáról kell beszámolnunk. Ez a körülmény teszi érthetővé, hogy az 1929—30. iskolaévi értesítőnknek idevágó részét közöljük.

„Az iskolai rend és fegyelem megszilárdítására irányuló munkánkat a folyó iskolai évben folytattuk. Állandóan hirdetjük, mert meggyőződésből valljuk, hogy az eredményes tanulmányi munka csak rend és fegyelem mellett lehetséges és az életben való boldogulás szempontjából is nagyon fontos, hogy az iskolánkból kikerülő növendékeink önfegyelmezett, rendszerető, jó megjelenésű és kifogástalan modorú, ugynevezett uri fiatal emberek legyenek. Magától értetődő, hogy minden tekintetben kielégítő eredményt e téren is csak a szülői ház támogatásával és segítségével érhetünk el, amelyet azonban gyakran nélkülöznünk kell. Sajnálatos jelenség az, hogy egyes szülők az iskola nemes intencióit félreértve, gyermekeiknek hibáit észrevenni nem akarják, a fegyelmi szabályokba ütköző cselekedeteiket állandóan mentgetni próbálják és ezzel sokszor öntudatlanul is gyermekeik csinytevéseinek segítőtársaivá lesznek.

Az említett körülmény ellenére a tanulók magatartása mind az iskolában, mind az iskolán kívül megfelelő volt. Szigorúbb büntetést csak néhány

esetben alkalmaztunk. Az iskolai fegyelemnek kétségtelen bizonyítéka az is, hogy az évfolyamfőnökök a tanulókat lakásaikon történő látogatásaik alkalmával mindig otthon találták. Az iskolai rend szempontjából kedvező momentumként megemlíthetjük még, hogy növendékeink az előadásokat pontosan látogatták és iskolakerülésre valló igazolatlan óramulasztás alig fordult elő.

Céltudatos munkánkat e szellemben és becsülettel folytattuk ez évben is. Méltán hittük, hogy az iskolánk és a tanulóifjúság érdekében kifejtett, a legnemesebb szándékoktól sugallt törekvéseink eredményesek. E feltevéseinket igazolni látszott a za körülmény, hogy növendékeinknek az iskolai év folyamán tanusított magatartása minden tekintetben megfelelő volt. Nagyobb, súlyosabb elbírálás alá eső fegyelmi vétségek egyáltalában nem fordultak elő, sőt a kisebb kihágásoknak a száma sem volt a szokásosnál több. Valóságos villámcsapásként sujtott tehát le reánk a tudat, hogy a IV. évfolyam tanulói az érettségi írásbeli vizsgálat tételeinek a megszerzése körül súlyos, az ilyenkor esetleg előforduló diákcsínyeket erősen felülmúló vétségeket követtek el. A miniszteriumtól elrendelt az egész évfolyamra kiterjedő fegyelmi vizsgálat a tanulók között ilyen esetben szokásos szolidaritás ellenére is a főbűnösöket megállapította, akik a tettüknek megfelelő büntetéseket kaptak. Méltán hisszük, hogy e büntetések hatása alatt az iskola hírnevét is veszélyeztető visszaélések többé elő nem fordulnak.

Nem zárhatjuk le azonban ezt a sajnálatos ügyet anélkül, hogy meg ne állapítsuk, hogy ennek az előidőzésében elsősorban az érdekelt szülők és lakásadók is vétkesek. Megfelelő ellenőrzés esetén ugyanis lehetetlen volna, hogy a tanulók lakásaikat az éjjeli órákban elhagyhassák. A következményekért tehát önmagukat is okozhatják. Ezért reméljük, hogy e szomorú esetből minden szülő okul majd.

Egészségi állapot. Az iskola tanári karának és tanulóinak az egészségi állapota ez év folyamán nem volt kedvező. Surányi Gyula tanárt szeptember közepén súlyos betegség támadta meg, amely őt az év végéig megakadályozta abban, hogy megkezdett munkáját folytathassa. Őráit Balog igazgató, Domány Ármin, Krámer Lajos és Vermes Aladár tanárok látták el, az ifjúsági énekkart pedig Havas Rezső elemi iskolai tanító vezette. A helyettesítő tanároknak a tanítás folytonosságát biztosító munkájukért e helyen is hálás köszönetünket fejezzük ki.

Néhány napos betegség ezenkívül a tanári testület majdnem minden tagjánál előfordult, de ezek a rövid ideig tartó megbetegedések a tanítást nem zavarták, mert a mulasztó tanárok helyettesítéséről könnyen gondoskodtunk.

Tanulóink a városban a téli (január—február) hónapokban járvány-szerűen fellépett náthaláz miatt sokat mulasztottak, de a tanítás azért nem szünetelt.

Az iskola egészségügyi viszonyait dr. Neumann Henrik, az iskola egészségtan tanára állandóan ellenőrizte és az arra rászoruló tanulókat ingyen gyógykezelte. A nagyméltóságú Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úrnak 640—05—767/1930. sz. rendelete értelmében a tüdőcsúcshurutban szenvedő vagy arra nagyon hajlamos tanulókat dr. Goda Lipót városi tiszti főorvos vizsgálta meg. Szemvizsgálatot is ő tartott.

Vallás erkölcsi és hazafias nevelés, iskolai ünnepek. A vallásos szellem ápolására az elmúlt évben is nagy gondot fordítottunk. A tanári testület állandóan vigyázott arra, hogy a tanulók vallási kötelességeiket pontosan teljesítsék. Tanáraik és hitoktatóik vezetésével résztvettek felekezeteik istentiszteletein, vallási gyakorlatain és ünnepein. Az a meghitt, benső kapcsolat, amely növendékeinket hitoktatóikhoz fűzi, nemcsak a vallás-

gyakorlatok pontos elvégzésében megnyilvánuló vallásos szellem fokozására volt alkalmas, hanem arra is, hogy a tanulók erkölcsi alapját erősítse és mélyítse. Annál érthetlenebb, hogy az év végén lejátszódott események a IV. évfolyam tanulóinak laza erkölcsi felfogásáról tanuskodnak.

A középiskolák zsidó vallású tanulóitól rendezett Chanukka-ünnepen intézetünk növendékei közül Havas Andor és Stern István III. évfolyamu és Kirschner László IV. évf. tanulók vettek részt.

Az iskola róm. kath. tanulói 1930. november 5-én áldoztak ismételten Szent Imre emlékének. Az eszmékben gazdag, mély vallásosságtól áthatott ünnepi beszédet Gazdag Ferenc hitoktató tartotta; Szent Imréről, mint az ifjúság mintaképeről Haár Gyula IV. évf. tanuló beszélt, Kovács Rezső I. évf. és Wilde Imre II. évf. tanulók pedig szavaltak.

A hazaszeretet és a nemzeti érzés ápolására is minden alkalmat felhasználunk. Állandóan rámutattunk szeretett hazánknak szomorú állapotára és azokra a feladatokra és kötelességekre, amelyeket e súlyos helyzet ifjúságunkra ró. Iskolai ünnepeinket ez a szellem és az a törekvés hatotta át, hogy tanulóinkban a nemzeti hagyományokhoz való ragaszkodást és a legnagyobb áldozatokra is hajlandó hazaszeretetet fokozzuk, de felhasználjuk az iskolai rendezéseket arra is, hogy az ifjúságnak az ország gazdasági boldogulását előmozdító hazafias kötelességeire is rámutassunk.

Szeptember 4-én, a tanév megnyitásakor hódoltunk a nemzeti egységnek és erőnek a szimboluma, a nemzeti zászló előtt. A zászlónak a nemzet életében való szerepét és jelentőségét Surányi Gyula tanár ismertette.

Október 6-án kegyelettel emlékeztünk meg az aradi vértanúkról. Az ünnepi beszédet Kirschner László IV. évf. tanuló mondotta.

Október 18-án a finn-ugor testvériség napján Domány Ármin tanár a történelemórákat használta fel arra, hogy minden évfolyamban a finn-ugor összetartozásról rövid előadást tartson.

A „Magyar Hét“ tartama alatt, 1930. október hó 20. és 21-én a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr 540—05—504/1931. számú rendeletének megfelelően, de szívünk sugallatát is követve, a magyar iparpártolás közgazdasági és nemzeti fontosságát ismertettük.

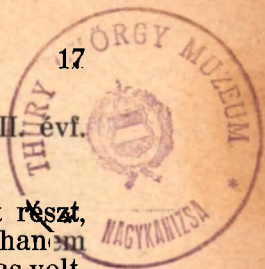
Október 31-én „Takarékossági nap“-ot rendeztünk. Az igazgató bevezető beszéde után Domány Ármin tanár a takarékoságnak magán- és nemzetgazdasági jelentőségét méltatta és a tanulókat ez erénynek az ápolására hívta fel.

December 10-én Domány Ármin tanár a limanovai hősookról emlékezett meg, az ifjúságot a hősök iránt való tiszteletre buzdítva.

Iskolai ünnepeink sorában ez évben is kimagaslott a szabadság-ünnepünk, amelyet március 15-én Nagykanizsai Kaszinó dísztermében a következő műsorral rendeztünk:

1. Himnusz. Énekelte az ifjúsági énekkar.
2. Megnyitó beszéd. Mondotta Ondrcska Elemér III. évf. tanuló.
3. Ábrányi: Március 15. Szavalta: Berger Gyula III. évf. tanuló.
4. Fóth Ábrányi: Mi a haza? Melodráma. Szavalta: Lichtenstein Miklós III. évf. tanuló, zongorán kísérte: Kirschner László IV. évf. tanuló.
5. Kossuth nóta. Énekelte az ifjúsági énekkar.
6. Ünnepi beszéd. Elmondta: Kirschner László IV. évf. tanuló.
7. a) Császár-Huber: Kunok.
- b) Erkel-Huber: Hunyadi.

Hegedűn előadták: Havas Andor III. évf. és Kaiser Simon IV. évf. tanulók, zongorán kísérték: Kostein Teréz és Artner Margit úrleányok.

8. Szilágyi Dezső: Földi hazamegyünk. Szavalta: Stern István III. évf. tanuló.

9. Szózat. Énekelte az ifjúsági énekkar.

Az ünnepségen Nagykanizsa közönsége oly szép számban vett részt, hogy a terem kicsinek bizonyult. Az ünnep nemcsak a tanuló-ifjúság, hanem a megjelent vendégek hazafias érzésének az emelésére is nagyon alkalmas volt.

Május 24-én délelőtt növendékeink a nagykanizsai felső kereskedelmi iskolát végzett tanulók szövetségének a közgyűlésén vettek részt. Elhoztuk őket erre az ünnepi gyűlésre azért, hogy a volt növendékek tiszteletreméltó példája reájuk is buzdítólag hasson.

Május 24-én délután a „Zrinyi“ sportpályán az évzáró tornavizsgát tartottuk meg, amelyen a város közönsége is nagy számban jelent meg. Emelte e sportünnepségünk fényét az is, hogy résztvettek ezen az iskola „öreg diákjai“ is, akik az e napon megtartott találkozók és szövetségi közgyűlés alkalmából városunkban tartózkodtak.

A szokottnál nagyobb dísz kölcsönzött azonban e vizsgánknak az a kitüntetés, amely az iskolánkat azzal érte, hogy a versenyek győzteseinek a jól megérdemelt díjakat Nagykanizsa városának minden szépért és jóért lelkesedő polgármestere, Dr. Krátky István úr gyűjtő hatású beszéd kíséretében adta át. Reméljük, hogy a Nagykanizsai Tornaegylet elnökének izzó sportszeretettől áthatott, buzdító szavai ifjúságunkat e téren is fokozottabb tevékenységre ösztönzik majd, hogy bebizonyíthassuk, hogy iskolánk a testnevelés terén is eredményes munkát végez és ezzel az önvédelemre való előkészítés szent céljait is szolgálja.

Május 31-én a világháború hősi halottairól emlékeztünk meg. Az emlékbeszédet Vermes Aladár tanár, tart. főhadnagy tartotta. A személyes élmények alapján felépített beszéd növendékeinkre nagy hatást gyakorolt és feltétlenül hozzájárult ahhoz, hogy tanulóinknak a hősi halottak iránt való kegyeletét fokozza és állandósítsa.

Június 12-én a nagym. Vallás és Közoktatásügyi Miniszter Úrnak 840—05—49/1931. rendelete alapján a madarak és fák ünnepét tartottuk meg. E napnak a jelentőségéről és rendeltetéséről, az ifjúságnak e téren való fontos szerepéről Domány Ármin tanár beszélt.

Június 18-án évzáró ünnepet rendeztünk, amelyen a tanulmányi ösztöndíjakat és jutalmakat osztottuk ki. A nm. Vallás és Közoktatásügyi Miniszter Úr 560—74/1931. sz. rendelete értelmében a Máv.-nak „Utazgassunk hazánk földjén“ c. utikalauzát Marosi Géza tanár ismertette.

Tandíjmentesség. Az intézetünket fenntartó nagykanizsai izr. hitközség iskolai szakosztálya az elmúlt évben 9 tanulót egész, 6 tanulót $\frac{3}{4}$, 22 tanulót fél és 20 tanulót $\frac{1}{4}$ tandíjmentességben részesített. Az elengedett összeg 5900.— pengő. Ha meggondoljuk, hogy fenntartónk a súlyos gazdasági viszonyok következtében maga is anyagi nehézségekkel küzd, értékelhetjük csak igazán azt az áldozatkészséget és emberszeretetet, a mely a jelentékeny összegű tandíjelengedésben megnyilatkozik.

Igazgatói értekezlet. A miniszteri rendelet, amely 1908-ban a felső kereskedelmi iskolai igazgatói értekezletek megtartását elrendelte, az értekezletek célját egy rövid mondatban fejezi ki: üdvös eszmecsere tanügyi kérdések felett. A nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr 622—05—2/1931. sz. rendelete alapján f. évi április 17 és 18-án Budapesten az Izabella-u.-i fiú felső ker. iskolában megtartott igazgatói értekezlet bebizonyította, hogy célkitűzésnek e néhány szó is elengedő, mert a keretet tartalommal a rendelet végrehajtója tölti ki. Főigazgatónk e feladatát nagyszerűen oldotta meg. Megkönnyítette munkáját az a lelkesedés és ügyszeretet, amellyel a felső

kereskedelmi iskolák nivójának az emelésén dolgozik és az értékes előadói gárda. A kereskedelmi szakoktatás majdnem minden fontosabb kérdését felölelő, nagyértékű előadások az összes jelenlevőkre termékenyítően hatottak. Az előadásokkal kapcsolatos eszmecserek pedig nagyban hozzájárultak a tárgyalt kérdésekben való egyöntetű felfogás kialakulásához, aminek végeredményben szintén az iskoláink látják majd a hasznát. Örvedetes, hogy az elhangzott előadások és hozzászólások nyomtatásban is megjelennek és így azokból a ker. szakoktatás minden munkása okulhat.

Szülői értekezletek. Az iskola és szülői ház között fennálló kapcsolatnak a mélyítésére ez évben is két szülői értekezletet tartottunk, amelyeken az érdekelt szülők és helyetteseik majdnem teljes számban résztvettek. A szülők részéről megnyilatkozó, a multtal szemben erősen fokozódó érdeklődés annak a minszélesebb körben terjedő, helyes felfogásnak a következménye, hogy a fennálló nehézségeken csak az iskola és a szülői ház komoly összefogása segíthet. Ez az összefogás őszinte és célravezető csak akkor lehet, ha a szülők az iskolát minden kérdésben hathatósan támogatják. Lássák be végre, hogy az iskola és a szülői ház érdeke teljesen azonos. Ezért e helyen is nyomatékosan hangoztatjuk, hogy végeredményben a gyermeke ellen vét az a szülő, aki akármilyen okból hibáit észrevenni nem akarja és a fegyelmi szabályokba ütköző cselekedeteit nemcsak hogy meg nem akadályozza, hanem azokat mentegetni, sőt leplezni próbálja.

Az első szülői értekezletet október 26-án tartottuk, amelyen az igazgató a tanulóknak az iskolában és az iskolán kívül való magatartásáról beszélt. Neufeld Simon tanár pedig „Az idegen nyelvek tanítása“ címen tartott előadást. A március 8-i második értekezleten az igazgató az első félévi tanulmányi eredményt és ennek a fokozására alkalmas eljárásokat és eszközöket ismertette, Marosi Géza tanár pedig „A pályaválasztás“-ról értekezett. Az előadásokat minden alkalommal élénk eszmecsere követte. Örömmel állapítjuk meg azt a tényt is, hogy az értekezletek hatása alatt a f. iskolai évben a szülők már gyakrabban, nemcsak az év végén kerestek fel bennünket.

Magától értetődő, hogy a tanári kar mindenkor szívesen állott a szülők rendelkezésére.

Hivatalos látogatás. Az iskolai év folyamán intézetünket hivatalosan nem látogatta meg senki. Sajnálattal állapítjuk meg ezt azért, mert gyakorlatból tudjuk, hogy dr. Szakáll Zsigmond főigazgató úrnak évközi látogatásai az iskolára és a tanári testületre egyaránt hasznosak. A felső kereskedelmi iskolák ügyét nagy szeretettel intéző, tapasztalatokban gazdag pedagógusnak nagyértékű tanácsai ugyanis mindnyájunkra csak jótékonyan hatnak. Az évközi látogatásának az elmaradásáért azonban bizonyos mértékben kárpótolt bennünket, hogy a szóbeli érettségi vizsgálatainkon elnököl és így mégis alkalmunk volt arra, hogy értékes tanításaiból okuljunk.

Kötelező filmelőadások. A nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úrnak 78883/1925. VI. számú rendelete szerint ez előadásoknak a látogatása a tanulókra kötelező. Növendékeink ezért a f. iskolai évben is 8 oktató filmet néztek meg. Az egyes előadásokat a szaktanároknak a bevezető ismertetése előzte meg és tette hasznosabbá.

Örömmel állapítjuk meg, hogy az elmúlt iskolai évben bemutatott filmek a felső kereskedelmi iskola tanítási anyagához és céljaihoz már jobban alkalmazkodtak.

Ipartelepek látogatása, tanulmányi kirándulás. A kereskedelmi iskola hivatásának csak akkor felel meg, ha az étellel kapcsolatos és növendékeinek főképp gyakorlati ismereteket nyújt. Meg kell tehát ragadnunk minden alkalmat, hogy tanulóink már tanulmányaiknak az ideje alatt a gyakorlati

élettel megismerkedjenek, hogy abból mennél többet lássanak és elsa-
sanak. E cél érdekében növendékeink szaktanáraiknak vezetése mellett a
tanévben nemcsak a fontosabb nagykanizsai ipartelepeket látogatták meg,
hanem néhány kereskedelmi és gazdasági vonatkozású intézményt is meg-
tekintettek. Az ipartelepeken tanulóink technológiai tudásukat egészítették
ki, a többi helyen pedig egyéb gyakorlati ismereteiket gyarapították. Fogadják
az ipartelepek és intézmények vezetői e helyen is hálás köszönetünket a
barátságos fogadtatásért, amelyben bennünket részesítettek.

Az említett cél érdekében határoztuk el, hogy a f. iskolai évben egy
kisebb, nem nagy költséggel járó külföldi tanulmányi utat rendezünk. A
viszonyokhoz képest meglehetősen élénk gazdasági kapcsolat, amelyben
városunk Ausztria fővárosával áll, Wien felé irányította tekintetünket. Sajnos,
hogy e szép tervünket a napról-napra rosszabbodó gazdasági helyzet miatt
megvalósítani nem tudtuk. Látva, hogy a 35—40 pengő kiadással járó tanul-
mányútra alig néhány tanuló jelentkezett, az ugyancsak tervbe vett magyar-
országi kirándulás megvalósítását nem is kíséreltük meg. A tanulmányi utak
rendezése körül felmerülő anyagi nehézségek a jövőben valószínűleg még
fokozódnak. Ezért gondoljuk, hogy a kisebb létszámú vidéki iskolák ma-holnap
tanulmányi kirándulásokat csak az esetben rendezhetnek majd, ha földrajzilag
közelfekvő két iskola csinálja azt meg.

Iskolai találkozók. A nagykanizsai felső kereskedelmi iskolát vég-
zettek szövetségének a megalakulásával az iskolai találkozóknak a jellege
bizonyos mértékben megváltozott. Természetes ez azért, mert a szövetségek
és találkozók célkitűzései majdnem ugyanazok és a baráti szeretet, tanít-
ványi hála, kegyelet stb. érzéseinek az ápolására a szövetségek épen úgy
alkalmasak, mint az iskolatársi összejövetelek. E megfontolásnak a követ-
kezménye, hogy a találkozókat már néhány év óta a szövetségi közgyűlés
napján tartjuk meg. E szokásnak a rendszeresítését és helyességét a gya-
korlat igazolja, mert a szövetségi keret a találkozóknak a fényét és ünnepi
hangulatát csak emeli. Szövetségünk közgyűlési beszámolója tehát a talál-
kozóknak a lefolyásáról is tudósít. Ezért e helyen csak a találkozókon meg-
jelenteknek a névsorát közöljük. Az 1921-ben érettségizettek közül részt-
vettek: Baján József, magánhivatalnok, Újpest; Balog Sándor, az OHE.
tisztviselője, Budapest; Dobrin Hugó, gabonabizományos, Nagykanizsa; Gerencsér
József, adóhivatalnok, Vasvár; Gerő József, kereskedő, Budapest; Gross Lajos,
földbirtokos, Gelse; Grünwald Ernő, kereskedő, Nagykanizsa; Grünfeld László,
sörgyári tisztviselő, Nagykanizsa; Günser Kálmán, a Mektár tisztviselője,
Budapest; Hirschler Ferenc, szeszgyári tisztviselő, Nagykanizsa; Horváth
Károly, vasúti tisztviselő, Budapest; Kovács Sándor, a Leszámítoló és Pénz-
váltó Bank tisztviselője, Budapest; Koppány József, a Póstatakarékpénztár
tisztviselője, Budapest; Lenkei Pál, fakereskedő, Marcali; Löbl Ferenc, magán-
hivatalnok, Pesterzsébet; Müller Sándor, bankhivatalnok, Nagykanizsa; Müncz
László, részvénytársasági hivatalnok, Pécs; Pichler Ede, magánhivatalnok,
Zagreb; Pollák Sándor, bankhivatalnok, Nagykanizsa; Rómer József, magán-
hivatalnok, Marcali; Székely Lajos, a P. M. K. B. tisztviselője, Budapest és
Ziegler Kálmán, részvénytársasági hivatalnok, Zagreb.

A 20 éves találkozón megjelentek: Bencze Jenő, műszaki kereskedő,
Nagykanizsa; Bettlehem György, forg. adóhivatalnok, Nagykanizsa; Brandlhofer
Antal, üzletvezető, Pécs; Erdős Sándor, szabóüzlet-tulajdonos, Budapest; Fuchs
Imre, kereskedő, Beremend; Fürst Ödön, gyáros, Nagykanizsa; Hüter Vilmos,
magánhivatalnok, Győr; Keszler Ferenc, biztosítási titkár, Nagykanizsa; vitéz
Mátray József, bankhivatalnok, Nagykanizsa; Pissenberger Imre, állami tiszt-
viselő, Sopron; Perényi Andor, gyáros, Nagykanizsa; Strém Pál, szövetkezeti

cégvezető, Budapest ; Szigeti Lajos, kereskedő, Budapest ; Vlasits Gábor, vámhivatalnok, Gyékényes.

Az 1901-ben érettségizettek közül résztvettek: Boskowitz Ernő, kereskedő, Monor; Dénes Miksa, igazgató, Budapest; Frank Ernő, kereskedő, Keszthely; Graff Kálmán, miniszteri számtanácsos, Budapest; Krausz Albert, gabonabizományos, Nagykanizsa; Mészáros Jenő, magántisztviselő, Budapest; Perényi Manó, részvénytársasági főtisztviselő, Budapest; Révész Gyula, kereskedő, Budapest; Szommer Miklós, műszaki cég belfagya, Budapest.

A tanári testület társadalmi és irodalmi munkássága. A tanári testület tagjainak a munkásságát az iskola, a női kereskedelmi szaktanfolyam és a kereskedő-tanonciskola óráinak az ellátása erősen lekötötte ugyan, de mégis szakítottak maguknak időt arra is, hogy szűkebb keretekben bár, társadalmi és kulturális tevékenységet is kifejtsenek. Nemesak mint tagok támogatták az e célokat szolgáló országos és nagykanizsai egyesületeket, hanem a helybeliek működésében részt is vettek. Különösen sokat kellett foglalkoznunk a szövetségünk ügyeivel.

A vallásos szellem mélyítését szolgálta az az előadás, amelyet Neufeld Simon tanár az izr. hitközség egyik vallásos délutánján tartott.

Kohn György E jelentésünk lezárásakor kaptuk a szomorú hírt, hogy évzáró ünnepségünk gyászos akkorddal végződött. Kohn György II. évfolyamú tanulónk, afelett való bánatában, hogy két tárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a vonat elé vetette magát, amely darabokra tépte. Nevezett tanuló tanulmányi tekintetben ugyan kevésbé felelt meg, de komoly és csendes magaviselete és tanuló társaival élete utolsó pillanataig való érintkezése semmit sem árult el abból a sötét szándékból, amely érthetetlen túlérzékenységből fakadó tettének végrehajtására bírta. Június 19-én kísértük utolsó útjára. A sírnál osztálytársai és az iskola nevében Herrnstein Gyula II. évf. tanuló búcsúzott el tőle. Mélyen fájlaljuk azt a bánatot, amit szüleinek és iskolánknak okozott. Nyugodjék békében!

IV.

Felettes hatóságok.

Az iskolánk felett a felügyeletet első fokon dr. Szakáll Zsigmond kir. főigazgató úr gyakorolja. A másodfokú felügyeletet a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium VI. ügyosztálya végzi.

Intézetünk fentartója: a Nagykanizsai Izr. Hitközség, amely az iskola ügyeinek intézésével az iskolai szakosztályt bízta meg.

Az iskolai szakosztály tagjai:

Elnök: Ötvös Emil, ny. állampénztári főigazgató.
 Helyettes elnök: Dr. Goda Lipót, városi tisztí főorvos.
 Jegyző: Fábrián Miksa, hitközségi titkár.
 Előadók: Balog Dávid, felső kereskedelmi igazgató.
 Halász Jenő, elemi iskolai igazgató.

A tanári testület képviselője: Domány Ármin, felső kereskedelmi iskolai tanár.

Az elemi iskolai tantestület képviselője: Havas Rezső, elemi iskolai tanító.

Tagok:

Ádám Róbert, nagykereskedő.
 Bún Samu, kir. tanácsos, nyug. felső kereskedelmi iskolai igazgató.
 Dr. Bród Tivadar, ügyvéd, az izr. hitközség elnöke.
 Dr. Fried Ödön, ügyvéd.
 Grünfeld Miksa, gyáros.
 Dr. Halphen Jenő, ügyvéd.
 Hirschler Sándor, vezérigazgató.
 Dr. Kahán Imre, nyug. ezredes-orvos.
 Kertész József, nyug. elemi iskolai igazgató.
 Dr. Kertész Lipót, városi állatorvos.
 Kleinfeld Ignác, takarékpénztári igazgató.
 Dr. Kreiner Zsigmond, kórházi főorvos.
 Löwenstein Emil, nagybérlő.
 Miklós Gyula, bankigazgató.
 Dr. Ney Hugó, orvos.
 Dr. Rapoch Aladár, ügyvéd.
 Rosenberg Oszkár, bankigazgató.
 Dr. Rothschild Béla, ügyvéd.
 Székely Nándor, ny. v. mérnök.
 Dr. Villányi Henrik, ny. felső kereskedelmi iskolai igazgató.
 Dr. Winkler Ernő, főrabbi.

Tanári testület:

Balog Dávid, felső kereskedelmi iskolákra képesített tanár. A segítő-egyesület elnöke, az áruismeret-vegytani szertár őre. Tanította a földrajzot a IV., a vegytant és áruismeretet a II., III. és IV. évfolyamban. Heti óráinak száma 9. Működik ez intézetnél 29 év óta.

Rendes tanárok:

Abádi Jakab, felső kereskedelmi iskolákra képesített tanár. A tanári értekezletek jegyzője, a sportkör pénztárosa. Tanította a kereskedelmi ismereteket és kereskedelmi számtant az I., a magyar kereskedelmi levelezést a II. és III., a könyvvitelt és gyakorló irodát a II., III. és IV. évfolyamban. Heti óráinak száma 20. Működik ez intézetnél 6 év óta.

Domány Ármin, középiskolákra képesített tanár. A IV. évfolyamnak a főnöke, az ifjúsági könyvtár őre, az önképzőkör vezetője. Tanította a német nyelvet az I., a német társalgási gyakorlatokat az I. és II., a magyart és történelmet mind a négy évfolyamban. Heti óráinak száma 27. Működik ez intézetnél 32 év óta.

Marosi Géza, felső kereskedelmi iskolákra képesített tanár. Az I. évfolyamnak a főnöke, a természettani szertár- és a tanári könyvtár őre, a segítőegyesület pénztárosa. Tanította a természettant az I., a mennyiségtant és politikai számtant az I., II. és III., a kereskedelmi számtant a II., III. és IV. évfolyamban. Heti óráinak száma 18. Működési éveinek száma 14, ez intézetnél 9.

Neufeld Simon, igazgatóhelyettes, középiskolákra képesített tanár. A II. évfolyam főnöke, a segítőegyesület ellenőre. Tanította a német nyelvet a II., III. és IV., a német társalgási gyakorlatokat a III., a francia nyelvet a II., III. és IV. évfolyamban. Heti óráinak száma 21. Működik ez intézetnél 11 év óta.

Surányi Gyula, középiskolákra képesített tanár. 1930. szeptember 15. óta betegszabadságon van. Működési éveinek száma 31, ez intézetnél 8.

Óraadó tanárok:

Krámer Lajos, polgári iskolákra képesített ny. elemi iskolai tanító, okleveles gyorsíró. Tanította a gyorsírást az I., II., III. és IV. évfolyamban. Heti óráinak száma 5. Működik ez intézetnél 26 év óta.

Dr. Neumann Henrik, iskola-orvos. Tanította az egészségtant mind a négy évfolyamban. Működik ez intézetnél 3 év óta.

Niessner Viktor, katonai torna- és vívómester, levente-főoktató. A sportkör vezető tanára. Tanította a testgyakorlást mind a négy évfolyamban. Heti óráinak száma 12. Működik ez intézetnél 10 év óta.

Dr. Rosenberg Mór, köz- és váltóügyvéd. Tanította a jogi ismereteket a II. és III., a közgazdaságtant a IV. évfolyamban. Heti óráinak száma 8. Működik ez intézetnél 38 év óta.

Vermes Aladár, középiskolákra képesített ny. tanár. A III. évfolyamnak a főnöke. Tanította a földrajzot az I., II. és III., a szépírást az I., a gépírást a II. és IV. évfolyamban. Heti óráinak száma 13. Működik ez intézetnél 4 év óta.

Hitoktatók:

Ardai Simon, ny. elemi iskolai tanító. Tanította az izr. hittant az I. és II. évfolyamban. Heti óráinak száma 4. Működik ez intézetnél 8 év óta.

Gazdag Ferenc, világi pap, püspöki biztos. Tanította a róm. kat. hittant mind a négy évfolyamban. Heti óráinak száma 8. Működik ez intézetnél 9 év óta.

Horváth Olivér, ág. ev. lelkész. Tanította az ág. ev. hittant mind a négy évfolyamban. Heti óráinak száma 8. Működik ez intézetnél 11 év óta.

Kádár Lajos, ref. lelkész. Tanította a ref. hittant mind a négy évfolyamban. Heti óráinak száma 8. Működik ez intézetnél 22 év óta.

Dr. Winkler Ernő, főrabbi. Tanította az izr. hittant a III. és IV. évfolyamban. Heti óráinak száma 4. Működik ez intézetnél 11 év óta.

Házmaster és iskolaszolga: Francsics Zsigmond.

V.

Az elvégzett tanítási anyag.

Az elmúlt iskolai évben már mind a négy évfolyamban a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úrnak 68000/1927. számú rendeletével kiadott Tanításterv szerint tanítottunk, amely a felső kereskedelmi iskolák tanítási anyagát egész terjedelmében felsorolja. Az egyes évfolyamok anyaga főképen a magántanulókat érdekelte. Magántanulóink azonban már nincsenek, azért a tanítási anyag részletes ismertetése helyett a fentemlített Tanítástervre utalunk, amely a m. kir. Egyetemi Nyomdában kapható: Budapest, VIII., Múzeum-körút 6.

VI.

A könyv- és szertárak gyarapodása és jelen állapota.

Ifjúsági könyvtár.

1930. június 30-án a könyvtár állománya 1559 munka volt 1707 kötetben. Az 1930/31. tanévben ifjúsági könyvtárunk 60 művel (67 kötet) szaporodott 347,80 pengő értékben. A könyvtár állománya 1931. június hó végén 1619 mű 1774 kötetben.

Tanári könyvtár.

A könyvtár állománya 1930. június 30-án 975 munka volt 1905 kötetben. A folyó iskolai évben a következő műveket vásároltuk: Kogutowitz: Dunántúl és Kisalföld; Rüblein Richárd dr.: Nyugdíjjogszabályok és az állami nyugdíjtörvény magyarázata; Rakitovszky István: Korszerű nevelési problémák; Révai: Kereskedelmi Lexikon III.; Mező Ferenc dr.: Geschichte der olympische Spiele; Cholnoky Jenő: Afrika I. és II. kötet; Bartay Ervin: A világ tetején; Bergmann: Kamcsatka ősnépei; Stein Aurél: Nagy Sándor nyomában; K. Leden: Kjuvatin jégmezői; Pfizenmayer: Kelet-szibéria ősvilága; Almási László: Autóval Szudánban; Schrantz András dr.: Mechanikai számvitel; Nyárády József: Bevezetés a kettős könyvvitelbe; Nyárády József: A zárókimutatás szerkezete; v. Veszprémi Dezső: dr. Thaly Kálmán életrajza II.

Ájándékkönyvek: Közgazdasági Enciklopédia III. és IV. (VKM.) Nagy Dénes: A magyar búza minősége és értékesítése. (VKM.) A nevelő testgyakorlás tanítási anyaga I—IV. (VKM.) Mudrinszky Rózsa dr.: A petróleum a világgazdaságban (Magyar Közgazdasági Társaság), Krisch Jenő: Hollandia. (Szerző ajándéka). Magyar Pósta (Vezérigazgatóság). A Balaton Sportélete (Testnevelési Tanács). Váradi Géza: A tejtermelési válság kivezető útja. (Szerző ajándéka).

Az ez évi gyarapodás 24 mű 29 kötetben 330 pengő értékben. A könyvtár állománya 1931. június végén 999 munka 1934 kötetben, 3222 P értékben.

Folyóiratok.

Az 1930/31. iskolai évben a következő folyóiratokat járattuk: Adó és Könyvvitel, Budapesti Szemle, Hivatalos Közlöny, Kereskedelmi Szakoktatás, Magyar Nyelvőr, Magyar Statisztikai Szemle, Magyar Szemle (VKM ajándéka), Mult és Jövő (Az iskolafenntartó ajándéka), Természettudományi Közlöny, Testnevelés (a Testnevelési Tanács ajándéka), Neue Rundschau, Revue des Deux Mondes.

Szertárak.

Az iskolai felszerelés gyarapítására rendelkezésünkre álló összeget az évben majdnem teljes egészében a gyakorló iroda céljára fordítottuk. Vásároltunk ugyanis az átíró könyvelés tanításához szükséges 30 darab „Espé” készüléket 503.44 pengőért.

Az áruismereti szertárunkat felfrissítettük. Ez azonban a fenntartó részéről nagyon csekély anyagi áldozattal járt, mert a különböző vállalatok kérésünket készséggel teljesítették és gyártmányaiknak a mintáit ingyen küldték meg, amiért a következő cégeknek e helyen is hálás köszönetet mondunk: Magyar Pamutipar Rt. Újpest, Első Magyar Gyapjamos Rt. Budapest, Kender- és Lenipar Rt. Nagylak, Magyar Kender-, Len- és Jutaipar Rt. Pesterzsébet, Franck Henrik Fiai Rt. Budapest, Cukorgyár Rt. Szolnok, Koestlin L. és Társai Győr, Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ Budapest, Mauthner Testvérek és Társai Rt. Újpest, Papírgyár Rt. Diósgyőr, Magyar Ruggyantaárúgyár Rt. Budapest, Szeszgyár és Finomító Rt. Győr, Vacuum Oil Company Rt. Almásfüzitő, Szuperfoszfát Rt. Budapest, Üveggyár Rt. Togod, Magyar Keramiai Gyár Rt. Budapest, Kőszénbánya Rt. Salgótarján, Első Dunagőzhajózási Társaság Pécs, Portlandcement és Mészművek Rt. Beremend.

A többi szertárunk állományaiban a f. iskolai évben változás nem történt. Az ezekre vonatkozó részletes adatokat ezuttal azért nem közöljük, mert a különböző szertárak vagyonrészeit átértékeljük és ezt a munkát még nem fejeztük be.

Az ifjúsági egyesületek működése.

Segítőegyesületünk a f. iskolai évben is pénzzel és tankönyvekkel támogatta az arra rászoruló tanulókat. Az egyesület azonban nem rendelkezik a szükséges anyagi eszközökkel ahhoz, hogy nemes hivatását a mai kedvezőtlen gazdasági viszonyoknak megfelelően teljesíthesse. Békebeli vagyona ugyanis teljesen elértéktelenedett, a nagyobb mérvű segélyezéshez szükséges tőkét pedig egyelőre megszerezni nem lehet. Fokozta a nehézségeket, hogy az utolsó években a Tanításterv változása folytán elkerülhetetlen tankönyvcserék miatt új könyvek vásárlására aránylag sok pénzt fordítottunk. Kedvezőtlen és a rossz gazdasági viszonyoknak tulajdonítható az a jelenség is, hogy a segítőegyesület mérlegében mindig fontos szerepet játszó rendkívüli pénzádományok mindinkább elmaradnak. Ily mostoha körülmények között működésünk főképen könyvek kölcsönadására szorítkozott, 97 tanuló 362 könyvet kapott díjmentesen kölcsön. Miután néhány nagykanizsai pénzintézet adományán kívül az egyesületnek bevétele csak a tanulóktól befizetett tagsági díjából volt, pénzzel csak néhány növendékünket támogathattuk. Pénzsegélyben 15 tanuló részesült, akik között 222 pengőt osztottunk ki. A segítőegyesület kisebb teljesítőképessége miatt érzett lehangoltságunkat azonban enyhíti a tudat, hogy az évvégi jutalmak céljaira még elég tekintélyes összeggel rendelkezünk és ezt a pénzt is végeredményben szegénysorsú tanulóink kapják.

Az egyesület pénztári forgalmáról és vagyoni helyzetéről a következő kimutatások adnak felvilágosítást.

Az ifjúsági segítőegyesület pénztári forgalma az 1930/31-i iskolai évben.

	Összeg		Összeg		Összeg	
	P	f	P	f	P	f
B e v é t e l e k :						
1. Egyenleg 1930. szeptember 1.			615	63		
2. 137 tanuló befizetése à 2.76 P			378	12		
3. Szelvények:						
2 drb. Nagykanizsai Takarékpénztár részvény	8	—				
2 drb. Nemzeti Bank részvény ...	27	80				
1 drb. Bankegy. és Délzalai Takptár részvény	9	—				
4 drb. Zalamegyei Gazdasági Takptár részvény	24	—	68	80		
4. Adományok:						
Néptakarékpenztár R.-T. H.	50	—				
Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár R.-T. H. ...	40	—				
Bankegy. és Délzalai Takarékpénztár R.-T. H. ...	50	—	140	—		
5. Kamatok:						
Bankegyesületi betétkönyvben ...	43	69				
Néptakarékpenztári betétkönyvben ...	3	10	46	79		
6. Gyűjtés:						
IV. osztály adománya ...	12	—				
Bonifikáció ...	1	—	13	—		
Bevételek összesen			1262	34		
K i a d á s o k :						
1. Tankönyv beszerzés és bekötés ...					298	68
2. Segélyek ...					222	—
3. Osztöndíjak ...					60	80
Egyenleg					680	86
					1262	34

Nagykanizsa, 1931. június 10.

Neufeld Simon sk.
ellenőr

Balog Dávid sk.
elnök

Marosi Géza sk.
pénztáros

Az ifjúsági segítőegyesület vagyongkimutatása az 1930/31. tanév végén.

	Összeg		Összeg	
	P	f	P	f
1. Készpénz			680	86
2. Értékpapírok:				
a) Nagykanizsai Bankegyesület és Délzalai Takarékpénztár részvény				
Bún-alap ^{1/5} darab	} 1 darab	100	—	
Dr. Villányi-alap ^{1/5} darab				
Balog-alap ^{2/5} darab				
Domány-alap ^{1/5} darab				
b) Zalamegyei Gazdasági Takpztár részvény				
Bún-alap ^{6/20} darab	} 4 darab à 62.— P	248	—	
Dr. Villányi-alap ^{37/20} darab				
Balog-alap ^{5/20} darab				
Markovics-alap ^{5/20} darab				
Domány-alap ^{9/20} darab				
Neufeld-alap ^{1/20} darab				
Kaufmann-alap ^{17/20} darab				
c) Nagykanizsai Takarékpénztár részv.				
Segítőegyesületi alap 2 darab à 62 P... ..	124	—		
d) Nemzeti Bank részvény				
1894-ben érettségizettek alapja à 220.— P ...	440	—	912	—
3. Tankönyvek:				
Tavalyi érték	761	47		
Új beszerzés	298	68		
	1060	15		
3% avulás kiegyenlítve	318	03	742	12
4. Felszerelés:				
Tavalyi érték			15	—
			2349	98
Nagykanizsá, 1931. június 10.				

Neufeld Simon sk.
ellenőr

Balog Dávid sk.
elnök

Marosi Géza sk.
pénztáros

Önképzőkörünknek ez évi működését Domány Ármin vezető tanár a következőkben ismerteti.

38 éve működik intézetünk kebelében az önképzőkör, amelynek feladata és hivatása, hogy a kereskedelmi szakoktatás egyoldalúságát ellensúlyozza. A kereskedelmi iskola szakműveltséget ad és ezt egészíti ki — hézagpótló munkásságával — az önképzőkör, amely az általános műveltség alapjain kívül, alkalmat ad a tagoknak a biztos fellépés megszerzésére, amely az életben nélkülözhetetlenül szükséges.

Október 17-én tartotta meg önképzőkörünk alakuló gyűlését, amelyen a vezető tanár buzdító szavai és az alapszabályok ismertetése után megtörtént

az önképzőkör tisztviselőinek a megválasztása. A választás eredménye a következő volt:

Elnök: Steiner József IV. évf. tan.

Aelnök: Ondreska Elemér III. évf. tan.

Titkár: Rotter Zoltán IV. évf. tan.

Jegyző: Szántó István III. évf. tan.

Segédkönyvtárosok: Friedrich Rezső IV. évf., Kaiser Simon IV. évf., Stern István III. évf. és Kohn József III. évf. tanulók.

Október 17-től május 3-ig 9 gyűlést tartottunk, a tavalyi 12-vel szemben. A gyűlések azonban másorban gazdagabbak voltak, mint tavaly. Gyűléseink a következő számokból állottak:

1. Bírálatra benyújtott dolgozatok száma 6 (tavaly 4),
ebből: közgazdasági 4,
irodalmi 2.
2. Szabadelőadások száma 11 (tavaly 6),
ebből: közgazdasági 3,
irodalmi 8.
3. Szavalatok száma 12 (tavaly 8).

A rossz gazdasági viszonyok következtében, jutalomdíjak nem állanak a rendelkezésünkre és így a legkiválóbb szereplőknek is csak dicséretet adhatunk. A rendes gyűléseken való kiváló szereplésükért jegyzőkönyvi dicséretet nyertek:

Kirschner László 3 ízben és
Stern István 1 ízben.

December 7-én Kisfaludy Károly halálának centenáriuma alkalmából díszgyűléssel hódoltunk a költő emlékének.

Ifjúsági könyvtárunkat az év folyamán teljesen átszerveztük.

Beszámoló az ifjúsági sportkör 1930/31. tanévi működéséről.

A sportkör neve: Nagykanizsai négyévfolyamú fiú felső kereskedelmi iskola sportköre, kerület Székesfehérvár, keszthelyi csoport.

A sportkör igazolási száma 79, megalakulási ideje 1921. október 1.

A sportkör tiszteletbeli elnöke (igazgató): Balog Dávid felső kereskedelmi iskolai igazgató.

A sportkör vezető tanára és lakáscíme: Niessner Viktor, Nagykanizsa.

A sportkör tanára testnevelési tanár-e? igen.

Az intézet tanulóinak teljes létszáma: 137.

A magántanulók, illetve magánvizsgázók száma: —

A testgyakorlás alól felmentettek száma: 7.

A testnevelési alap alól felmentettek száma: —

A sportkörben működő tagok száma korosztályonként: I. korosztály (10—12 évesek): —. II. korosztály 12—14 évesek): —. III. korosztály (14—16 évesek): 27. IV. korosztály (16 éven felüliek): 110. Összesen: 137.

A korosztályok sportköri foglalkozásának heti óraszámja összesen: 12.
A működő osztályok: —

Van-e az intézetnek tornaterme? nincs.

Van-e az intézetnek játékra alkalmas udvara? igen. Hány m²? 650.

Külön játszótère? nincs.

Melyik sporttelepen gyakorolnak a tagok: a nagykanizsai „Zrinyi“ sporttelepen, hányszor hetenkint? egyszer.

Van-e uszoda? nincs. Hányan tanultak meg úszni az iskolai év alatt? —
Hányan tudnak összesen? 73.

Télisport üzésére van-e mód? igen.

Melyik sportnemből rendezett a sportkör házi-, intézetközi-, csoport-, kerületi-, országos versenyt? Házi: atlétika és vívás, intézetközi: atlétika és vívás. 1931. április 27-én házi vívóversenyt rendezett, amelyen a kaposvári felső kereskedelmi iskola 4 tanulója vett részt. A csapatversenyt Kaposvár nyerte meg, az egyéni versenyben az I. díjat Kaposvár kapta, a II., III. és IV. díjat a mi növendékeink nyerték.

Melyik KISOK versenyben, hol, mikor, hány taggal vett részt a sportkör? —

A mult iskolai évben a szünidőre társadalmi egyesületeknek kiadott sportköri tagok száma: —

A sportkör vagyonának mult évi maradványa: 202.68 P.

A jelen tanévben testnevelési járulékból befolyt 40% részesedés: 263.04 P.

A jelen tanévben befolyt egyéb bevételek összege: 212.60 P.

A sportkör jelen tanévi összes kiadásai: 584.85 P.

Maradvány: 93.47 P.

A sportkör működésére vonatkozó egyéb feljegyzések: 1931. február 14. és 15-én iskolánknak négy tanulója résztvett a kaposvári intézetközi vívóversenyen, amelyen Steiner József IV. évf. tanuló tiszteletdíjat nyert. 1931. május 3-án intézetünknek 11 növendéke résztvett a kaposvári intézetközi atlétikai versenyen, amelyen Pollák Ede III. évf. tanuló a 100 m-es síkfutásban II. díjat nyert. 1931. május 24-én évváró tornaünnepséget rendezett.

A sportkör által esetleg rendezett csoport-, kerületi- vagy országos verseny részletes eredménye: —

Nagykanizsa, 1931. június 10.

Niessner Viktor s. k.
a sportkör vezető tanára

A tanulmányi kirándulási alap zárószámadata:

1930. július 1.	Egyenleg a mult tanévről	272.66 P
1930. július 2.	50 tanuló befizetése	50.— P
1930. szeptemb. 3.	85 tanuló befizetése	85.— P
1931. április 10.	2 tanuló befizetése	2.— P
1931. június 9.	Kamat	24.70 P

A kirándulási alap vagyona összesen 434.36 P

Nagykanizsa, 1931. június 10.

Neufeld Simon s. k.
igazgató h.

Balog Dávid s. k.
igazgató.

VIII.

Iskolánknak a jötevői az 1930/31. tanévben.

Az adományozó neve	Az adományt kapta	Évf.	Összeg	
			P	f
A V. K. M. tanulmányi ösztöndíja	Steiner József	IV.	400	—
A Soproni Ker. és Iparkamara adománya	Tulézi István	IV.	150	—
A Nagykanizsai Bankegy. és Délzalai Takptár „Hirschler Sándor“ jubileumi alapjának kamatai 200.— P	Steiner István	I.	100	—
” ” ”	Berger Gyula	III.	100	—
Az Angol-Magyar Bank adománya 100 P	Ondrcska Elemér	III.	50	—
” ” ”	Weisz Béla	III.	50	—
A Nagykanizsai Bankegyesület és Délzalai Takptár adománya 200.— P ...	Segítőegyesületnek		50	—
” ” ”	Richter Jenő (ruhas.)	I.	25	—
” ” ”	Bójtai István (ruhas.)	IV.	25	—
” ” ”	Havas Andor	III.	50	—
” ” ”	Tari István	III.	50	—
A Nagykanizsai Takarékpénztár adománya 80 P	Barabás Sándor	II.	40	—
” ” ”	Kohn Ferenc	III.	40	—
A Néptakarékpénztár adománya 70.— P	Segítőegyesületnek		50	—
” ” ”	Önképzőkörnek		20	—
A Zalam. Gazdasági Takarékpénztár adománya 140.— P	Önképzőkörnek		50	—
” ” ”	Segítőegyesületnek		40	—
” ” ”	Ackermann István	II.	25	—
” ” ”	Baj József	III.	25	—
A Dunántúli Szeszfinomító R.-T. 50 P	Faragó Márton	I.	25	—
” ” ”	Stern Ferenc	I.	25	—
A Dunántúli Szeszfinomító R.-T. alapítványának a növelésére 150.— P ...				
A Zalamegyei Orvosszövetség Fiókjaja „dr. Pillitz Sámuel“ alapítv. kamatai	Tura Lajos	III.	45	26
Diákszövetségünk nagykanizsai csoportja 75.— ... P	Fischer Pál	III.	25	—
” ” ”	Ludas András	II.	25	—
” ” ”	Wilde Imre	II.	25	—
Diákszövetségünk budapesti csoportja Elek Béla, szövetségi elnök adománya	Szántó István	III.	30	—
Dr. Villányi Henrik és egyéb tanári alapítv. összesített kamatai	Mátray Lajos	I.	20	—
Az 1894-ben és 1908-ban érettségizettek alapítványainak összesített kamatai 27.80 + 20.— P	Richter Jenő	I.	33	—
	Herrenstein Gyula	II.	47	80

Az adományozó neve	Az adományt kapta	Évf.	Összeg	
			P	f
Az I. és II. sz. postahivatal adománya	Horváth Sándor	I.	15	—
Schütz Sándor és Fia adománya 2 drb.	Weisz Rudolf	II.	11	50
10 koronás arany	Berger Gyula	III.	11	50
Szommer "Miklós, " volt tanítványunk adománya a legjobb matematikusnak ...	Ondreska Elemér	III.	20	—
Kleinfeld István, volt növendékünk adománya	Deutsch Ferenc	I.	20	—
Nyárády József: Kettős könyvvitel c. ajándék-munkáját kapta	Ziegler Antal	II.		
	Összesen		1719	06

Fogadják a nemesszívű adományozók az iskolánk iránt tanúsított jóindulatukért e helyen is hálás köszönetünket.

IX.

A tanulók névsora és érdemsorozata.

Érdemjegyek:

1 = jeles, 2 = jó, 3 = elégséges, 4 = elégtelen.

Magaviselet:

1 = példás, 2 = jó, 3 = szabályszerű, 4 = kevésbé szabályszerű.

Külső alak:

1 = szép, 2 = rendes, 3 = türethető, 4 = rendetlen.

I. ÉVFOLYAM.

Évfolyamfőnök: *Marosi Géza.*

A tanuló neve, születésének helye és éve, vallása	Hit- és erkölcsen	Magyar fog. és irod.	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Ker. számtan	Ker. ismeretek	Német ny. és lev.	Gyorsírás	Testgyakorlás	Egészségtan	Szépirás	Német társalgási gyak.	Írásb. dolg. külső al	M. av. let
Breyer Imre, Nagykanizsa, 1916. izr.	2	3	3	4	3	3	3	3	3	1	1	2	1	—	2	1
v. Bujdosó Ernő, ism. Szarajevó, 1913. r. k.	2	3	3	3	2	2	1	2	3	1	1	1	2	—	2	1
Deutsch Ferenc, Nagykanizsa, 1916. izr.	1	3	2	3	3	2	2	3	3	1	1	2	2	1	2	1
Faragó Márton, Letenye, 1915. r. k.	2	2	2	2	1	1	1	1	2	2	1	1	2	—	3	1
5 Gyarmati Sándor, ism. Budapest, 1914. r. k.	3	3	3	3	3	3	4	3	3	2	3	3	1	—	2	1
Horváth Sándor, Pacsa, 1912. r. k.	1	2	2	1	1	1	1	1	3	2	1	1	1	—	2	1
Jerausek Gyula, Korpavár, 1915. r. k.	2	3	2	2	2	3	3	3	3	2	3	2	2	2	2	2
Joó János, Nagykanizsa, 1914. r. k.	2	4	3	3	3	3	3	2	4	2	2	2	1	3	2	2
Juhász István, Magyaroszováta, 1913. ref.	2	3	3	3	3	3	4	4	3	2	1	2	1	—	3	2
10 Kaszap László, Csákvár, 1916. ref.	4	3	3	3	3	3	4	4	4	3	3	2	3	2	3	2
Kolongya János, Nagykanizsa, 1914. r. k.	2	4	3	4	3	3	3	3	3	3	1	2	1	3	2	1
Kovács Rezső, Körcsönyi-pusztá, 1915. r. k.	1	3	3	2	2	2	3	3	3	1	2	2	1	3	2	2
Kulcsár Endre, Tapolca, 1915. izr.	1	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	1	1	2	2	1
Lusztig Andor, Nagykanizsa, 1915. izr.	1	3	3	3	2	3	3	3	3	2	2	2	2	3	3	1
15 Mátrai Lajos, Nagykanizsa, 1916. r. k.	1	2	2	2	2	3	1	1	3	2	3	1	2	—	2	1
Nováczky Gyula, ism. N.-kanizsa, 1914. r. k.	1	3	2	1	2	3	3	3	3	2	1	2	2	2	2	1
Papp Péter, Bánokszentgyörgy, 1913. r. k.	2	3	3	3	3	3	4	4	3	2	1	2	2	3	2	3
Persovits Gyula, Nagykanizsa, 1916. r. k.	3	3	3	2	2	3	3	3	3	3	1	1	2	2	3	1
Pócz István, Nagykanizsa, 1915. r. k.	2	4	3	3	2	3	3	3	3	3	2	2	2	—	2	1
20 Richter Jenő, Nagykanizsa, 1915. izr.	1	2	3	3	2	2	3	2	3	1	2	1	1	—	2	1

A tanuló neve, születésének helye és éve,
vallása

	Hil- és erköcstan	Magyar log. és irod.	Történe em	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Ker. számlan	Ker. ismeretek	Német ny és lev.	Gyorsírás	Tes gyakorlás	Egészség tan	Szépírás	Német társalgási gyakorlat	Írásb. dolgozókülső al.	Magaviselet
Somogyi Jenő, Nagykanizsa, 1915. r. k.	1	3	2	1	2	2	2	1	3	2	1	1	2	2	2	2
Stampf Zsigmond, Nagykanizsa, 1916. r. k.	1	2	2	2	2	2	3	3	2	2	1	1	2	2	2	2
Steiner István, Pécs, 1916. izr.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Stern Ferenc, Nagykanizsa, 1916. izr.	1	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	1	2	1	2	1
25 Svatkó Géza, Oltác, 1912. r. k.	1	3	3	3	2	3	3	3	3	3	2	2	1	3	1	1
Török Miklós, Szőlősgyörök, 1914. r. k.	1	4	3	3	3	4	4	4	4	4	3	2	2	3	3	1
Végh Lajos, Székesfehérvár, 1915. r. k.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	1
Weisz István, Szőlősgyörök, 1916. izr.	2	3	2	3	2	3	2	3	2	3	2	2	2	2	3	1

II. ÉVFOLYAM.

Évfolyamfőnök: *Neufeld Simon.*

A tanuló neve, születésének helye és éve, vallása	Hit- és erkölcsstan	Magyar fog. és irod.	Történelem	Jogi ismeretek	Földrajz	Kémia és technológia	Mennyiség. és pol. szl.	Ker. számtan	Könyvvitel	Magyar ker. levelezés	Német ny. és lev.	Francia ny. és lev.	Gyorsírás	Testgyakorlás	Egészségtan	Gépiás	Német társ. gyak.	Írásb. dolg. külső al.	Magaviselet
	Ackermann István, Z.-Sz.-Jakab, 1914. r. k.	1	3	3	1	3	1	2	2	3	3	2	2	1	2	2	2	—	1
Baj Ferenc, Nagykanizsa, 1915. r. k.	2	3	3	3	1	2	2	3	3	3	3	3	3	2	2	2	—	2	1
Balog János, Babócsa, 1913. r. k.	3	4	4	3	4	3	2	3	3	3	4	3	3	2	3	2	3	2	3
Balog József, Nagykanizsa, 1914. r. k.	2	2	3	2	3	2	2	2	2	2	3	3	3	1	2	2	—	2	2
5 Barabás Sándor, Székesfehérvár, 1912. r. k.	2	2	2	1	3	2	2	2	2	2	2	1	1	1	2	1	1	1	1
Báder Jenő, Tótszerdahely, 1914. izr.	2	3	3	2	3	3	2	2	3	3	3	3	2	1	1	2	—	2	1
Borsos Miklós, Eszteregnye, 1913. r. k.	3	4	3	3	3	4	3	4	4	4	4	4	4	*	3	2	3	3	2
Czerján Imre, Nagykanizsa, 1914. r. k.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	*	2	2	3	2	1
Csiszár László, Belatinc, 1914. r. k.	3	3	3	2	3	4	3	3	4	3	3	3	3	1	2	1	3	1	2
10 Dolmányos József, Nagykanizsa, 1915. r. k.	3	4	3	4	4	3	3	4	4	4	4	2	1	2	2	3	2	3	2
Erdélyi György, Nagykanizsa, 1914. r. k.	2	3	3	3	4	3	3	3	3	4	3	3	3	*	2	2	—	3	1
Faragó József, Budapest, 1914. r. k.	2	3	3	3	3	3	3	2	3	3	4	3	3	3	2	2	—	3	1
Grünwald Ferenc, Dasztfalu, 1915. izr.	1	3	4	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	2	—	3	2
Győri Ferenc, Pogányszt Péter, 1915. r. k.	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	2	1	2	1	2	2	1
15 Győri Lajos, Pogányszt Péter, 1914. r. k.	2	2	2	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	1	2	1	2	2	1
Herrnstein Gyula, Csáktornya, 1915. izr.	1	3	2	2	1	2	2	2	1	2	2	2	2	3	3	1	2	2	1
Horváth Antal, Zákány, 1914. r. k.	3	3	2	2	2	2	2	3	3	3	2	2	2	1	2	2	—	2	1
Klaszán Sándor, Balatonlelle, 1914. r. k.	1	3	2	2	1	3	3	3	3	3	3	3	1	3	2	1	—	2	1
Kohn György, Nagykanizsa, 1913. izr.	2	3	3	2	3	4	3	4	2	1	3	3	3	1	2	1	—	3	1
20 Kovacsics Ernő, Wien, 1914. r. k.	3	3	3	3	2	3	1	2	2	3	1	2	1	2	3	2	—	1	1
Krakauer István, Berzence, 1912. r. k.	2	3	2	3	3	2	2	3	3	3	3	3	3	1	2	1	2	3	1
Lovassy Sándor, Siófok, 1913. r. k.	3	4	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	—	3	1
Ludas András, Fityeháza, 1914. r. k.	3	2	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	3	3	2	—	2	1
Németh János, Zákány, 1913. r. k.	3	3	3	4	3	4	4	4	4	4	3	4	3	2	2	2	3	2	2
25 Novotni István, ism. B.-Boglár, 1912. r. k.	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2	3	3	1	2	2	—	3	1	1
Persovits József, Nagykanizsa, 1914. r. k.	3	3	3	2	2	3	3	3	4	3	4	3	3	1	3	2	3	3	1
Simon Gyula, S.-Szt.-Miklós, 1913. r. k.	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	4	3	2	1	3	2	3	3	1
Weinberger Ernő, Nagykanizsa, 1915. izr.	1	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	3	1
Weiss Rudolf, Nagykanizsa, 1914. izr.	3	3	2	2	2	3	3	3	3	2	3	3	2	1	2	2	—	3	3
30 Weiss Zoltán, Nagykanizsa, 1914. izr.	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	2	—	3	2
Wilde Imre, Nagykanizsa, 1913. r. k.	2	2	1	2	1	2	2	1	2	2	2	2	2	1	1	1	—	1	1
Winkler Kálmán, Zákány, 1914. r. k.	2	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	—	3	2
Ziegler Antal, Nagykanizsa, 1915. r. k.	2	3	2	1	2	2	2	2	1	1	3	3	2	1	2	1	2	2	1

* = felmentve.

III. ÉVFOLYAM.

Évfolyamfőnök: *Vermes Aladár.*

A tanuló neve, születésének helye és éve, vallása		Hit- és erkölcsstan	Magyar fog. es irod	Történelem	Jogi ismeretek	Földrajz	Kémia és technológia	Mennyiség- és pol. szt.	Keresk. számtan	Könyvvitel	Levelezés	Német nyelv és lev.	Francia nyelv és lev.	Gyorsírás	Testgyakorlás	Egészségtan	Német társ. gyak.	Írásbeli dolg. külső al.	Magaviselet
	Ádám József, Nagykanizsa, 1914. izr.	1	2	1	2	1	2	3	2	3	2	1	2	1	2	2	—	2	2
	Baj József, Nagykanizsa, 1914. r. k.	1	3	2	2	1	2	2	1	2	2	3	2	1	1	2	—	2	1
	Berger Gyula , Zalaszentmihály, 1912. izr.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1
	Breyer Zsigmond, Zalaegerszeg, 1914. izr.	2	3	3	2	4	3	3	2	3	3	2	3	1	2	2	—	2	2
5	Deák Péter, ism. Nagykanizsa, 1913. r. k.	1	3	2	2	3	3	3	2	2	3	3	3	3	3	3	2	3	2
	Deutsch Andor, Lenti, 1912. izr.	1	3	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	1	2	—	2	2
	Döme Lajos, Nagykanizsa, 1911. r. k.	2	3	3	3	2	3	3	2	2	2	3	3	2	1	2	—	2	3
	Fischel Andor, Nagykanizsa, 1913. izr.	3	3	3	2	3	3	3	3	4	3	3	4	2	3	1	—	2	2
	Fischer Pál, Nagykanizsa, 1914. izr.	1	2	2	2	2	2	2	3	3	2	1	1	3	2	—	—	2	2
10	Gáspár Ferenc, Keszthely, 1914. r. k.	2	2	2	3	3	3	3	3	2	3	3	3	1	2	3	—	2	1
	Hardi Gyula, ism. Nagykanizsa, 1909. r. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	3	3	1	3	3	2	1
	Havas Andor, Nagykanizsa, 1914. izr.	1	2	2	2	2	2	2	1	2	2	1	2	1	1	2	—	2	1
	Horváth János, Kaposvár, 1913. r. k.	2	3	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	1	2	3	2	3	1
	Kaszab István, Berettyóújfalu, 1912. ref.	1	3	2	2	2	3	3	3	3	3	3	2	3	2	2	—	3	3
15	Kohn Ferenc, Zalavár, 1913. izr.	1	2	2	2	1	2	3	3	2	3	3	2	1	1	2	2	2	1
	Kohn József, Kadarkut, 1914. izr.	2	3	3	2	3	4	3	2	1	1	2	1	1	*	2	1	2	3
	Korein Sándor, Pacsa, 1914. izr.	1	3	2	2	3	3	3	3	3	2	3	2	1	3	2	—	1	1
	Kotnyek László, ism. S.-Szt. Miklós, 1911. r. k.	3	3	2	2	3	3	4	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	2
	Krakauer Ferenc, Berzence, 1911. r. k.	2	4	3	3	2	4	3	4	4	3	3	4	3	2	3	3	3	2
20	Leitner Ferenc, Nagykanizsa, 1914. izr.	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	3	—	3	1
	Lichtenstein Miklós, Kiskunhalas, 1915. izr.	2	3	3	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	1	2	—	3	2
	Lindbauer Gusztáv, Fonyód, 1914. r. k.	2	3	3	2	2	3	3	3	3	2	3	3	1	1	2	1	2	1
	Mazzag István, Nagykanizsa, 1911. r. k.	2	3	3	2	1	2	3	3	3	3	3	3	1	1	2	—	2	1
	Mihalovich Béla, Csákány, 1912. r. k.	2	3	3	2	3	3	3	3	3	4	4	3	3	*	3	3	3	1
25	Mohl Géza, Nagykanizsa, 1913. r. k.	1	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	2	3
	Molvarecz Zsigmond, Sziszek, 1912. r. k.	2	4	3	3	3	3	4	4	4	3	4	3	2	3	2	3	2	3
	Ondrcska Elemér , Komárom, 1913. r. k.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Pollák Ede, Nagykanizsa, 1914. izr.	2	3	3	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	1	2	—	2	3
	Politzer Imre, Marcali, 1914. izr.	3	3	3	3	3	3	4	4	3	3	3	3	3	3	3	—	3	2
30	Polony László, Nagykanizsa, 1913. r. k.	1	2	2	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	—	3	2
	Pócze János, Balatonmagyaród, 1913. r. k.	1	3	2	2	2	2	3	2	3	2	3	3	2	1	2	—	2	2
	Réhberger István, Kaposvár, 1912. izr.	1	3	2	3	2	2	3	3	3	3	3	3	3	*	2	3	3	2
	Rosenberger Miklós, Fonyód, 1914. r. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	—	3	1
	Singer Gyula, ism. Nagykanizsa, 1912. izr.	2	3	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	1	2	—	3	1
35	Steiner Sándor, Nyitra, 1915. izr.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	3	2	2	2
	Stern István, Nagykanizsa, 1913. izr.	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1	2	1	2	—	3	2
	Szabadi Béla, Nagykanizsa, 1914. r. k.	1	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	3	1	2	3	2	3	3
	Szabados István, Marcali, 1914. izr.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	—	2	3

* = felmentve.

A tanuló neve, születésének helye és éve, vallása	Hit- és erkölcsstan	Magyar log és irod.	Történelem	Jog. ismeretek	Földrajz	Kémia és technológia	Matemat. és po. sz.	Ker. számlán	Könyvtétel	Levelezés	Német ny. és lev	Francia ny. és lev	Gyorsírás	Tesztgyakorlás	Egészség tan	Német társ. gyak.	Írásb. do. g. külső a.	Mag. viselet
Szántó István, Székesfehérvár, 1914. izr.	1	2	3	2	2	2	2	2	3	2	1	1	1	3	2	—	2	2
40 Szegő Andor, Nagykanizsa, 1913. izr.	2	3	3	3	3	4	3	3	4	3	1	1	3	3	2	—	4	3
Tari István, Kanak L.-major, 1911. r. k.	1	2	2	1	1	1	1	1	2	2	2	2	1	1	1	—	2	1
Temesvári Lajos, Murakeresztúr, 1912. r. k.	2	3	3	3	2	2	3	3	3	3	3	3	1	1	2	2	3	1
Tura Lajos, Szombathely, 1914. r. k.	1	2	2	1	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	1	—	1	1
Ujvári Géza, Nagykanizsa, 1912. r. k.	2	3	3	2	2	3	3	3	3	4	4	3	3	2	2	3	3	2
45 Weisz Béla, Zalamerenye, 1914. izr.	1	2	2	2	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1
Zwillinger Károly, Nagykanizsa, 1914. izr.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	2	2	1

* = felmentve.

IV. ÉVFOLYAM.

Évfolyamfőnök: *Domány Ármin.*

A tanuló neve, születésének helye és éve, vallása	Hit- és erkölcsstan	Magyar fog. és irod.	Történelem	Közgazdaságtan	Földrajz	Áruismeret	Keresk. számtan	Gyakorló iroda	Német nyelv és lev.	Francia nyelv és lev.	Gyorsírás	Testgyakorlás	Egészségtan	Gépirás	Írásbeli dolg. külal.	Magaviselet
Bóhm Ignác, Nagykanizsa, 1912. ág. h. ev.	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	2	2	2	1
Bójtai István, Becsehely, 1913. r. k.	1	2	2	2	2	2	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1
Büki József, Nagykanizsa, 1911. r. k.	1	3	3	3	3	3	2	2	3	3	2	1	2	1	1	1
Czindrich László, Nagykanizsa, 1910. r. k.	1	2	1	2	2	2	2	2	3	2	2	1	2	2	1	1
5 Eichner László, Nagykanizsa, 1912. izr.	1	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	2	2	1	2	2
Fiedrich Rudolf, Wien, 1911. r. k.	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	—	1	1
Gál Tibor, Baranyasellye, 1912. izr.	1	3	2	3	3	3	3	3	3	3	1	1	2	1	2	1
Haár Gyula, Barcs, 1913. r. k.	1	2	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	—	2	1
Horváth Kálmán, Nagykanizsa, 1913. r. k.	1	3	2	2	2	3	3	3	3	3	1	1	1	—	2	1
10 Kaiser Simon, Potony, 1911. izr.	1	2	1	2	1	2	1	1	2	1	1	1	1	—	1	2
Kertész Ferenc, Barcs, 1913. izr.	1	3	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2	1
Kirschner László, Nagykanizsa, 1913. izr.	1	1	1	2	2	2	1	2	2	1	1	1	1	—	2	1
Kugler Imre, Gelse, 1910. r. k.	1	3	3	3	3	3	4	3	3	4	2	1	2	2	3	1
Lángi Gyula, Marcali, 1912. r. k.	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2	2	—	1	1
15 Megyimórecz Imre, Nagykanizsa, 1913. r. k.	1	3	2	2	2	3	2	3	3	3	2	1	1	2	1	1
Nagy József, Nagykanizsa, 1910. r. k.	1	3	3	3	3	2	2	3	3	3	2	1	2	—	2	1
Németh László, Fonyód, 1912. r. k.	1	3	2	3	3	3	3	3	3	3	1	1	2	2	2	1
Osterer Károly, Muraszombat, 1910. r. k.	1	3	3	2	3	3	4	4	2	2	3	2	2	—	2	1
Parragi Ferenc, Nagykanizsa, 1911. r. k.	1	3	3	3	3	3	3	3	4	3	2	1	2	1	2	1
20 Pichler János, Vizvár, 1912. izr.	1	3	3	2	3	3	2	1	2	3	2	2	1	—	1	1
Ress Ottó, ism. Pozsony, 1911. r. k.	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1	1	—	2	2
Rotter Zoltán , Gelse, 1912. izr.	1	2	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1
Szalczér László, Miskolc, 1910. izr.	1	3	3	3	3	3	2	3	2	3	3	1	2	—	3	2
Steiner József , Nyitra, 1913. izr.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1
25 Tadler József, Nagykanizsa, 1911. r. k.	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	—	—	2	2
Tóth Pál, Balatonberény, 1909. r. k.	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2	—	2	1
Tulezi István, Egervár, 1911. r. k.	1	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	—	2	1
Verebély István, Nagykanizsa, 1910. r. k.	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2	1	2	1
Wirth György, Balatonsztygyörgy, 1914. izr.	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	2	2	1	1
30 Wolff Ernő, Szombathely, 1910. r. k.	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2	2	2	1

X.

Érettségi vizsgálat.

A lefolyt iskolai év szeptemberében érettségi vizsgálatot nem tartottunk, mert a javító érettségire utasított tanulóinknak a soproni állami fiú felső kereskedelmi iskolában kellett vizsgálatra jelentkezniök.

A június havi érettségi vizsgálatokat már a 622—05—8/1931. számú miniszteri rendelettel kiadott, e vizsgálatokat erősen megszigorító új Érettségi Szabályzat alapján tartottuk meg, amely szerint a jelöltek a szóbelin 3 helyett 7 tárgyból feleltek.

Az évvégei érettségi vizsgálatok írásbeli része május hó 18., 19., 20. és 21-én folyt le. A nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr azonban 622—05—114/1931. számú rendeletével ezt az érettségi vizsgálatot, mivel a IV. évfolyam tanulói az írásbeli tételek másolatait meg nem engedett módon megszerezték és így a tételeket előre ismerték, érvénytelenítette. Egyben új érettségi írásbeli vizsgálatnak a tartását rendelte el, de erre a vizsgálatra azt a 6 tanulót, akiknek a tételek megszerzésében legfőbb részük volt, nem bocsátotta. Az érettségi írásbeli vizsgálatot, amelyre a IV. évfolyam 21 tanulója és egy ismétlő jelentkezett, június 9., 10., 11. és 12-én ismételtük meg. A vizsgálaton a jelöltek a kir. Főigazgatóságtól küldött tételeket dolgozták ki.

Az érettségi szóbeli vizsgálatokat június 23. és 24-én tartottuk meg. E vizsgálatokon Benisch Artur dr. tankerületi főigazgató lemondása folytán Szakáll Zsigmond dr. felső kereskedelmi iskolai főigazgató, mint a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úrtól kiküldött biztos elnökölt. A társelnök teendőit pedig Halla Aurél dr., kereskedelemügyi miniszteri osztálytanácsos, mint a nm. Kereskedelemügyi Miniszter Úrtól kiküldött biztos látta el.

Az érettségi vizsgálatokon résztvett jelöltek személyi adatait, érettségi vizsgálati eredményüket és pályaválasztásukat a következő kimutatás tünteti fel:

F. sz.	N é v	Születési hely	Születési év	Vallás	Képesítés foka	Pályaválasztás
	Böhm Ignác	Nagykanizsa	1912	á. ev.	1 tárgyból javít	póstatizti
	Bójtai István	Becsehely	1913	r. k.	jól felelt meg	tisztviselői
	Büki József	Nagykanizsa	1911	r. k.	megfelelt	tisztviselői
	Czindrich László	Nagykanizsa	1910	r. k.	jól felelt meg	tisztviselői
5	Eichner László	Nagykanizsa	1912	izr.	ismétel	tisztviselői
	Friedrich Rudolf	Wien	1911	r. k.	jól felelt meg	katonai
	Gál Tibor	Baranyasellye	1912	izr.	1 tárgyból javít	katonai
	Haár Gyula	Barcs	1913	r. k.	jól felelt meg	papi
	Horváth Kálmán	Nagykanizsa	1913	r. k.	megfelelt	katonai
10	Kertész Ferenc	Barcs	1913	izr.	jól felelt meg	kereskedői
	Lángi Gyula	Marcali	1912	r. k.	1 tárgyból javít	ipari
	Megyimorecz Imre	Nagykanizsa	1913	r. k.	megfelelt	tisztviselői
	Németh László	Fonyód	1912	r. k.	megfelelt	katonai
	Pichler János	Vizvár	1912	izr.	megfelelt	tisztviselői

F. sz.	N é v	Születési hely	Szüle- tési	Vallás	Kézbcsítés foka	Pálya- választás
15	Ress Ottó	Pozsony	1911	r. k.	1 tárgyból javít	rendőrtiszti
	Rotter Zoltán	Gelse	1912	izr.	jelesen felelt m.	közzgazd.
	Szalczner László	Miskolc	1912	izr.	megfelelt	tisztviselői
	Taschner Ferenc ism.	Semjénháza	1911	r. k.	megfelelt	jegyzői
	Tóth Pál	Balatonberény	1909	r. k.	megfelelt	katonai
20	Tulezi István	Egervár	1911	r. k.	jól felelt meg	tisztviselői
	Verebély István	Nagykanizsa	1910	r. k.	ismétel	vasúti
	Wirth György	B.-Sztgyörgy	1914	izr.	jól felelt meg	kereskedői

Az érettségi írásbeli vizsgálatok tételei a következők voltak:

1. Magyar fogalmazás.

1. A „Hitel“ kora és írója.
 2. A külkereskedelem jelentősége hazánk mai gazdasági életében.
 3. A „Bánk-bán“ főbb személyeinek jelleme és a magyar jellem.
- Eredmény: Jeles 1, jó 6, elégséges 15, elégtelen —.

2. Idegen nyelvi kereskedelmi levelezés.

1. Peter Kraljević, Belgrád, május 26-án széleskörű üzleti összeköttetéseire hivatkozva, felajánlja szolgálatait a Filtext Textilművek R.-T.-nak, Budapest, műselyemgyártmányai bizományi eladására. Kéri a gyár feltételeinek közlését. Referencia: Belgrádi Exportbank.

2. Filtext R.-T. június 1-én, tekintettel az Exportbanktól kapott kedvező felvilágosításra, hajlandó Kraljevićnek próbakép kisebb tétel bizományi eladásra küldeni. Egyidejűleg postán küldi Sevilla műselyem cikkeinek mintagyűjteményét. A műselyem mosható és színtartó, szélessége 75 cm. Az árat a valuta változására való tekintettel külföldön 2 svfr.-ban per méter — frankó budapesti gyártelep — állapítja meg. A vámot a feladó viseli, a vámnyugta beküldése után azonnal átutalja. 30 napon belüli fizetésnél 2% skontó, a kiegyenlített számlák összege után 3% bizományi jutalék.

3. Kraljević június 6-án értesíti a gyárat, hogy a Sevilla-minták megnyerték vevőköre tetszését. Az áruk gyors bevezetése érdekében sürgősen kér kisebb bizományi küldeményt.

4. Filtext R.-T. 9-én értesíti Kraljevićet, hogy bizományi eladásra Eger és Társai szállító cég utján 3 láda bruttó 430 kg., nettó 300 kg, 250 drb. Sevillát adott fel.

5. Kraljević 16-án értesíti a gyárat levelének vételéről és az áru megérkezéséről. A mellékelt vámnyugta alapján 209,260 dinár vámot fizetett, amely összegnek átutalását kéri.

Az első 3 levelet németül, a másik 2 levelet franciául kell kidolgozni. Darab = Stück. (Műselyemnél 1 vég.)

Eredmény a német levelezésből: jeles 2, jó 5, elégséges 12, elégtelen 3.

Eredmény a francia „ jeles 3, jó 6, elégséges 12, elégtelen 1.

3. Kereskedelmi számtan.

1. A Magyar-Olasz Bank, Budapest, elad az Ipar- és Népbank, Temesvár, megbízásából 1931. január 20-án letétjéből 2000 dollár névértékű Magyar

népszövetségi kölcsönt á 103.50 (ex giró), a dollár előző napi középárfolyama 572.50, bélyegköltség 2 P; vesz és küld március 9-én 3 drb. £ váltót: £ 123,, 4,, 5, lejár március 28. £ 47,, 8,, 6, lejár március 31. £ 115,, 12,, 7, lejár április 11. fix á 27.85 $\frac{3}{10}$ %. Vesz és küld május 13-án frfr. 23.456 csekket, lejár május 27. á 22.50 $\frac{2}{10}$ %. Elad június 5-én (június 16. kasszanapra) letétjéből 5 kötés = 250 drb. Toplicai Fatermelő részvényt á 12, bélyegköltség 0.50 P. A jegyzékekben a szokásos tőzsdei költségek számítandók.

A június 30-iki záráskor $7\frac{1}{2}\frac{0}{10}/4\frac{1}{2}\frac{0}{10}$ kamatlábat, $2\frac{1}{2}\frac{0}{100}$ jutalékot, $0.1\frac{0}{100}$ illetéket és 6 P kisebb költséget számít fel fillérkiegyenlítéssel. Az egyenleget kiegyenlíti bukaresti látra lejáró kifizetéssel á 3.42.

Kiállítandók a jegyzékek és a fokozatos folyószámla a kamatjegyzékkel.

2. Vértes Zsigmond, Budapest, elad a Józsefmajori Bérgazdaság, Duna-földvár, megbízásából 80 zsák takarmány répamagot, ólomzárolt zsákokban:

50 zsák nettó 2500 kg. eckendorfi sárga á 76 P pr. q

30 „ „ 1500 „ Mammuth vörös á 98 P pr. q

Költségek: hajófuvardíj 135.30 P. Kirakás és beszállítás 18.50 P. Raktárdíj 8 P 20 f. Alkuszdíj $1\frac{0}{10}$ %. Kisebb költség 4 P 50 f. Jutalék $\frac{3}{10}$ °.

Mennyi 1—1 q eladó ára, ha a költségeket a súly és értékek arányában osztjuk meg.

Eredmény: jeles 2, jó 8, elégséges 11, elégtelen 1.

4. Gyakorló iroda.

Molnár és Hertelendi közkereseti társaság könyvei 1930. december 31-én a következő egyenleget mutatják:

	T.	K.
Molnár Béla tőke		150.000
Hertelendi János tőke		50.000
Berendezés	25.000	
Pénztár	18.980	
Áru		21.280
Folyószámla	123.220	
Váltó	58.000	
Elfogadvány		22.500
Jutalék		480
Váltódiszkont	1.080	
Üzletbér	2.600	
Személyzet fizetése	3.580	
Költség	3.400	
Adó	9.000	
Kincst. forg. adó követelése		600

Leltári adatok: Folyószámlakönyvi kivonat egyenlegei:

Tartozik 145.600 P, Követel 22.380 P; árukészlet külön leltár szerint 36.487 P; berendezés 22.500 P; aktív váltók diszkontja 483 P; előre fizetett üzletbér 200 P.

Készítsék el a zárókimutatást és ennek alapján 1931. január 1-én nyissák meg az alapkönyveket és a főkönyvet. (A zárótételeket nem kell megszerkeszteni.)

Üzletesemények 1931. január hó folyamán.

3-án Molnárék megkérdezik Zwack J. és Társai céget, hajlandók-e likörgyártmányait bizományi eladásra megküldeni.

5-én Zwackék válaszolnak, hogy hajlandók különböző aromájú olcsóbb

fajta likőreiket, amelyeknek jegyzékét csatoltan küldik, bizományi eladásra küldeni. Unicumot és Triple Sec-et azonban csak saját számlára adnak. A bizományi feltételek: 3 havi hitel, vagy 2% skontó, 20% jutalék, az összes költségek megtérítése. Feltételek a saját számlára vett áruknál: 4 havi hitel, vagy 3% skontó. *(Levél).*

7-én Molnárék megrendelnek 150 üveg (7 dl.) Unicumot és 200 üveg (7 dl.) Triple Sec-et. Ugyanakkor kérnek 500 7 dl.-es üveg különböző aromájú likőrt bizományi eladásra.

9-én lerójják készpénzben a múlt havi forgalmi adót.

13-án megérkezik a saját számlára és a bizományi eladásra küldött áru. Zwackék 11-iki kelettel az Unicumot üvegenként 8.60 P-vel, a Triple Sec-et 9.20 P-vel számlázták. Kérik, hogy márkás árujuk szokásos eladási árait, amely az Unicumnál 12 P, a Triple Sec-nél 13 P, szigorúan tartsák be az eladásnál. Forg. adót külön számítják.

A bizományi áru limitált eladási ára üvegenként 4 P. A forgalmi adót külön számítsák fel. *(Levél és megbízó számla).*

A teljes küldemény vasúti és házhoz szállítási díja készpénzben 79.60 P.

15-én eladnak a bizományi áruból Novák Józsefnek, Nagykanizsa, 3 havi elfogadványa ellenében 200 üveg likőrt.

17-én Zwackék táviratilag kérik, hogy ha tehetik, az Unicum és Triple Sec-ről kiállított számlát még ma egyenlítsék ki és fizessék be a Magyar Nemzeti Bank ottani fiókintézetének. *(Megírandó).*

21-én eladják készpénzért a bizományi áru megmaradt részét és elküldik Zwackéknak a bizományi eladószámlát. *(Elkészítendő).*

24-én Molnár Béla felvesz 150 pengőt.

31-ig eladnak a detail üzletben készpénzért 130 üveg Unicumot és 175 üveg Triple Sec-et.

31-én Hertelendi felvesz 200 P munkadíjat.

Kisebb költségek a hó folyamán 43 P 50 f.

Lerójják készpénzben a január havi forgalmi adót.

A nyereség a vagyontételek arányában oszlik meg.

Elkészítendő 2 alapkönyves kettős módon az alapkönyvekben és a segédkönyvekben. Megírandók a kijelölt levelek és számlák.

Eredmény: jeles 2, jó 4, elégséges 15, elégtelen 1.

XI.

**A rendes tanulók összefoglaló statisztikai adatai
az 1930/31. iskolai évben.**

Csoport	A kimutatás tárgya	I.	II.	III.	IV.	Ösz- szesen
		é v f o l y a m				
A rendes tanulók száma:	Felvétetett	28	33	46	30	137
	Kimaradt	—	—	—	—	—
	Kizárattott	—	—	—	—	—
	Osztályzatlan maradt	—	—	—	—	—
Születési évük:	1917-ben	—	—	—	—	—
	1916-ben	10	—	—	—	10
	1915-ban	8	7	2	—	17
	1914-ben	5	16	19	1	41
	1913-ben	3	7	10	7	27
	1912-ben	2	3	9	7	21
	1911-ben	—	—	5	7	12
	1910-ban	—	—	—	7	7
Vallásuk:	1909-ben	—	—	1	1	2
	Izraelita	8	7	23	10	48
	Római katolikus	18	26	22	19	85
	Református	2	—	1	—	3
	Ágostai evangélikus	—	—	—	1	1
Görög katolikus	—	—	—	—	—	
	Magyar	28	33	46	30	137
	Németül beszél	—	1	5	—	6
	Horvátul beszél	—	1	2	2	5
	Tótul beszél	—	—	—	—	—
Szüleik állandó lakása:	Szerbül beszél	—	—	—	—	—
	Nagykanizsai	19	23	33	20	95
	Más zalamegyei	5	2	4	2	13
	Gyórmegyei	—	—	—	1	1
	Pestmegyei	—	—	—	1	1
	Somogymegyei	4	7	9	6	26
	Tolnamegyei	—	—	—	—	—
	Veszprémmegyei	—	1	—	—	1
Sopronmegyei	—	—	—	—	—	
Szüleik foglalkozása:	Elcsatolt területi	—	—	—	—	—
	Östermelő v. östermelői alk.	1	1	3	—	5
	Önálló iparos, gyáros v. ipari alk.	4	8	10	9	31
	Önálló kereskedő v. ker. alk.	9	6	12	7	34
	Köztisztviselő (ny. áll. vasúti tiszt, tanár, tanító, katonatiszt)	3	3	7	5	18
	Egyéb közalkalmazott, postai, vasúti, v. katonai altiszt	6	12	9	8	35
	Orvos, ügyvéd v. más értelmiségű Magánzó és egyéb	1	2	—	—	3
Előmenetelük:	4	1	5	1	11	
	Jeles rendű	1	—	2	2	5
	Jó rendű	5	5	11	9	30
	Elégséges rendű	13	15	21	16	65
	1 tárgyból elégtelen	3	3	2	1	9
	2 tárgyból elégtelen	4	6	8	2	20
Több tárgyból elégtelen, ismétlő	2	4	2	—	8	
Magaviselet:	Példás	21	23	21	26	—
	Jó	6	7	18	4	—
	Szabályszerű	1	3	7	—	—
	Kevésbé szabályszerű	—	—	—	—	—
Milyen rendkívüli tárgyat hányan tanulnak:	Gépírás	—	33	—	18	51
	Szépírás	28	—	—	—	28
	Német társalgási gyakorlatok	17	15	20	—	52

A tanulmányi eredmény kimutatása az 1930/31. iskolai évben.

T á r g y	I. évf.				II. évf.				III. évf.				IV. évf.			
	Az osztályozott tanulók száma															
	28				33				46				30			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Hit- és erkölcstan	14	10	3	1	5	14	14	—	20	21	5	—	30	—	—	—
Magyar fogalmazás és irodalom	1	6	17	4	—	5	24	4	2	11	31	2	2	8	20	—
Történelem	1	10	17	—	1	11	19	2	3	18	25	—	6	8	16	—
Jogi ismeretek	—	—	—	—	4	15	13	1	4	25	17	—	—	—	—	—
Közgazdaságtan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	12	15	—
Földrajz	4	7	15	2	5	8	17	3	9	16	20	1	4	10	16	—
Kémia és technológia	—	—	—	—	2	10	16	5	5	13	25	3	—	—	—	—
Áruismeret	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	10	17	—
Természettan	3	14	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mennyiségtan és politikai számtan	3	7	16	2	1	14	17	1	4	7	33	2	—	—	—	—
Kereskedelmi számtan	5	4	14	5	1	11	18	3	6	12	25	3	6	10	12	2
Kereskedelmi ismeretek	5	3	16	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Könyvvitel	—	—	—	—	2	7	18	6	5	8	28	5	—	—	—	—
Magyar keresk. levelezés	—	—	—	—	3	6	19	5	3	15	24	4	—	—	—	—
Gyakorló iroda	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	7	16	1
Német nyelv és levelezés	1	3	21	3	1	8	17	7	7	8	27	4	2	12	15	1
Francia nyelv és levelezés	—	—	—	—	1	7	22	3	9	7	26	4	5	7	17	1
Gyorsírás	6	14	7	1	3	11	18	1	18	11	17	—	13	9	8	—
Testnevelés (testgyakorlás és egészségstan)	13	9	6	—	17	4	9	—	22	7	13	—	24	6	—	—
	11	15	2	—	2	22	9	—	7	24	15	—	11	19	—	—
Összesen	67	102	145	22	48	153	250	41	124	203	331	28	115	118	152	5
Nem kötelező tárgyak:																
Gépírás	—	—	—	—	—	12	21	—	—	—	—	—	10	8	—	—
Szépírás	10	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Német társalgási gyakorlat	3	6	8	—	1	6	8	—	3	10	7	—	—	—	—	—

XII.

Az 1931/32. iskolai évben használandó tankönyvek jegyzéke:**I. évfolyam.**

- Dr. Neumann Ede: A zsidók története I. rész.
 Dr. Töttösy Miklós: Dogmatika.
 Riedl-Pintér-Gálos: Retorika.
 Domanovszky-dr. Kovács: Történelem I. rész.
 Dr. Márton-dr. Pécsi: Földrajz I. rész.
 Simoncsics-Bogdánffy-Stróbel: Természetan.
 Szuppán-Havas-Stróbel: Algebra.
 Bogyó-Havas-Oravec: Kereskedelmi számtan I. rész.
 Trautmann-Kuntner: Kereskedelmi alapismeretek.
 Dr. Schack-dr. Vince: Német nyelvgyakorló és olvasókönyv I. rész.
 Dr. Schack-Hauser-dr. Vince: Német nyelvtan.
 Dr. Schack-Nemes: Az egységes gyorsírás tankönyve I. rész.
 Dr. Szukováthy-dr. Schuschny: Egészségtan.
 Dr. Kogutowicz Károly: Iskolai atlasz.

II. évfolyam.

- Dr. Frisch Ármin: A zsidók története II. rész.
 Dr. Töttösy Miklós: Katolikus erkölcsstan.
 Riedl-Pintér-Gálos: Költői írásművek elmélete.
 Domanovszky-dr. Kovács: Történelem II. rész.
 Dr. Füleki-Szántó-dr. Horn: Jogi ismeretek I. rész.
 Dr. Márton-dr. Pécsi: Földrajz II. rész.
 Dr. Bankó-Dancsházy: Kémia és technológia I. rész.
 Szuppán-Havas-Stróbel: Algebra és geometria.
 Demjén Elemér: Táblák a kamatos-kamat és járadékszámításhoz.
 Bogyó-Havas-Oravec: Kereskedelmi számtan II. rész.
 Dr. Schack-Wirker: Kereskedelmi levelezés I. rész.
 Kuntner Róbert: Könyvvitel I. rész.
 Dr. Schack-dr. Vincze: Német nyelvgyakorló és olvasókönyv II. rész.
 Dr. Schack-Hauser-dr. Vincze: Német nyelvtan.
 Dr. Latzkó-dr. Honti: Francia nyelvkönyv I. rész.
 Dr. Schack-Nemes: Az egységes gyorsírás tankönyve II. rész.
 Dr. Szukováthy-dr. Schuschny: Egészségtan.
 Kozma Bernát: A gépírás tankönyve.
 Dr. Kogutowicz Károly: Iskolai Atlasz.

III. évfolyam.

- Dr. Fényes Mór: Biblia.
 Dr. Töttösy Miklós: Egyháztörténet III. rész.
 Dr. Merényi Oszkár: Magyar irodalomtörténet.
 Domanovszky-dr. Kovács: Történelem III. rész.
 Dr. Füleki-Szántó-dr. Horn: Jogi ismeretek II. rész.
 Dr. Márton-dr. Pécsi: Földrajz III. rész.
 Dr. Bankó-Dancsházy: Kémia és technológia II. rész.

- Bogyó-Havas-Stróbel: Politikai számtan.
 Bogyó-Havas: Hétjegyű logaritmus és kamattáblák.
 Demjén Elemér: Táblák a kamatos-kamat és járadékszámításhoz.
 Bogyó-Havas-Oravecz: Kereskedelmi számtan III. rész.
 Kuntner Róbert: Könyvvitel II. rész.
 Dr. Schack-Wirker: Magyar kereskedelmi levelezés II. rész.
 Dr. Schack-dr. Vincze: Német nyelvgyakorló és olvasókönyv III—IV. r.
 Dr. Schack-Hauser-dr. Vincze: Német nyelvtan.
 Dr. Schack-dr. Wirker: Német kereskedelmi levelező.
 Dr. Latzkó-dr. Honti: Francia nyelvkönyv II. rész.
 Dr. Schack-Nemes: Az egységes magyar gyorsírás tankönyve III. rész.
 Dr. Szukováthy-dr. Schuschny: Egészségtan.
 Dr. Kogutowicz Károly: Iskolai Atlasz.

IV. évfolyam.

- Dr. Bernstein Béla: Zsidó vallás.
 Dr. Töttösy Miklós: Katolikus hitvédelem.
 Dr. Merényi Oszkár: Magyar irodalomtörténet.
 Dr. Domanovszky-Kovács: Történelem IV. rész.
 Dr. Horn József: Közgazdasági ismeretek I. és II. rész.
 Dr. Márton-dr. Pécsi: Földrajz IV. rész.
 Dr. Bankó-Dancsházy: Áruismeret.
 Bogyó-Havas-Oravecz: Kereskedelmi számtan IV. rész.
 Kuntner Róbert: Könyvviteltan II. és III. rész.
 Dr. Schack-dr. Vincze: Német nyelvgyakorló és olvasókönyv IV. rész.
 Dr. Schack-Hauser-dr. Vincze: Német nyelvtan.
 Dr. Schack-Wirker: Német kereskedelmi levelező.
 Dr. Latzkó-dr. Honti: Francia nyelvkönyv II. rész.
 Dr. Latzkó-dr. Honti: Francia nyelvkönyv és kereskedelmi levelező.
 Dr. Szukováthy-dr. Schuschny: Egészségtan.
 Kozma Bernát: A gépírás tankönyve.
 Dr. Kogutowicz Károly: Iskolai Atlasz.

XIII.

Tudnivalók a jövő iskolai évre.

A nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úrnak az iskolai szünidő meghosszabbítása tárgyában kiadott 540—05—129/1931. számú rendelete értelmében az 1931/32. iskolai évre a beírásokat mind a négy évfolyamban f. évi június 19-én tartottuk meg. A beírásokat szeptember 4 és 7-én folytatjuk. A júniusban már beíratkozott tanulók is kötelesek e napokon az igazgatónál jelentkezni.

A beírásokhoz minden tanulónak személyesen kell eljőnnie; azoknak, akik az intézetnek növendékei még nem voltak, szülőik vagy helyetteseik kíséretében.

Az I. évfolyamba való felvételhez szükséges okmányok: 1. a gimnázium-, reál- vagy polgári iskola IV. osztályának megfelelő eredménnyel való elvégzését igazoló bizonyítvány, 2. születési anyakönyvi kivonat és annak, aki az 1930/31. tanévben nem járt nyilvános iskolába, erkölcsi bizonyítvány is.

Az I. évfolyamba egyáltalában nem vehetők fel azok a tanulók, akik a közép- vagy polgári iskola IV. osztályát csak ismétléssel vagy javítóvizsgálattal végezték el.

Felsőbb évfolyamba való felvételhez az előző alacsonyabb évfolyam elvégzését igazoló bizonyítvány szükséges.

A felvételi díj 26.60 pengő. Ebben az összegben a beírási díjon és a szokásos mellékdíjakon kívül (ifjúsági könyvtár, értesítő díj, segítőegyesületi díj, stb.) a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úrtól előírt összes díjak (film díj, tanárok háza stb.) és az ellenőrző könyvecske ára is bentfoglaltatik. A felvételi díj a beíráskor fizetendő és ennek fizetése alól senki sem menthető fel.

Az évi tandíj 200.— pengő. Az első negyedévi tandíj a beírások alkalmával, a második december 15-ig, a harmadik március 1-ig, a negyedik május 15-ig fizetendő be a hitközség pénztárába. A beírt tanuló köteles az egész évi tandíjat akkor is megfizetni, ha az év folyamán bármilyen okból is kimaradna az iskolából.

Tandíjmentességért a nagykanizsai izr. hitközség iskolai szakosztályához augusztus 15-ig lehet folyamodni. A kérvényhez az iskolai bizonyítvány másolatát és szegénységi vagy vagyontalansági bizonyítványt kell mellékelni.

Vidékről vasúton való iskolabajárrásra az igazgató ad engedélyt. Ezt az érdekelt szülőknek a beíráskor kell kérniök. Megjegyezzük, hogy ez az engedély bármikor visszavonható.

Kérjük a vidéki szülőket, hogy fiaik elhelyezésénél az igazgató és a tanári kar előzetes tanácsát kikérjék, mert a tanulók gyenge előmenetelének gyakran a meg nem felelő környezet az oka. A kosztadó helyeket a tanári testület állandóan ellenőrzi és szükség esetén a tanulóknak kevésbé kívánatos helyeken való elhelyezését megtilthatja.

A javító- és pótvizsgálatok szeptember 3-án reggel 8 órakor kezdődnek. A javítóvizsgálatra utasított tanulók iskolai bizonyítványaikat augusztus 25-ig kötelesek az igazgatósághoz beadni.

A tanári testület áthatva a magyar iparcikkek használatának nagy nemzetgazdasági jelentőségétől, eddig is állandóan követelte, hogy az ifjúság hazai gyártmányú tanszereket vásároljon. Ennek ellenére e helyen is felhívjuk a szülőknél a figyelmét a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úrnak 1930. január hó 27-én kelt 640—05—1448/1929. számú rendeletére, amellyel a hazai gyártmányú iskolai szereknek kötelező használatát rendelte el.

Magánvizsgázók. A nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úrnak 12646/1928. számú rendelete értelmében magánvizsgálati engedélyt csak a felső kereskedelmi iskolák kir. Főigazgatósága adhat. A központosított magánvizsgálatok helyéül a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr a 622—03—328/1929. számú rendeletével az 1930/31. és 1931/32. tanévekre a budapesti VI. ker. Izabella-utcai községi, a miskolci állami fiú és szombathelyi államilag segélyezett községi fiúiskolákat jelölte ki. A kir. Főigazgatóságtól engedélyt nyert magánvizsgázók tehát csak az említett helyeken működő bizottságok előtt vizsgálhatnak.

E szabály alól kivételnek azok a magántanulók, akik már az 1928-ban kiadott miniszteri rendelet megjelenése előtt tettek valamelyik felső kereskedelmi iskolában magánvizsgálatot. E tanulók abban az intézetben bocsáthatók magánvizsgálatra, ahol az előző magánvizsgálatot tették.

Az ilyen tanulóknak a magánvizsgálatot az iskolai év végére továbbra is az illető iskola tanári testülete engedélyezi, ha a folyamodó a szabályszerű követelményeknek minden tekintetben megfelel.

Magánvizsgálati terminusok szeptember, december és június. A kérvény benyújtásával egyidejűleg a szabályszerű felvételi díj, az évi tandíj fele és a magánvizsgálati díj is befizetendő. Különben a magánvizsgálatokra vonatkozó minden kérdésben felvilágosítást az iskola igazgatósága szívesen ad.

XIV.

Jelentés az egyéves női kereskedelmi szaktanfolyamról.

A felső kereskedelmi iskolával kapcsolatos, de teljesen különálló épületben elhelyezett egyéves szaktanfolyamot, amelynek szintén a nagykanizsai izr. hitközség a fenntartója, 1931. szeptember 4-én nyitottuk meg. A tanfolyam engedélyezéséért ez évben nem folyamodtunk, mert a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr 662—0—45/1929. számú rendeletével azt véglegesen engedélyezte. Annak ellenére, hogy a mostoha gazdasági viszonyok miatt a tanfolyamot végzett növendékeknek az elhelyezkedése nehéz, a tanulók száma a f. iskolai évben is alig csökkent. Oka ennek az, hogy Nagykanizsán magasabbfokú leányiskola hiányában a tanfolyam továbbképző intézet is. Beiratkozott 29 tanuló, akik a tanfolyamot a tanév befejezéséig, 1931. június 18-ig szorgalmasan látogatták. A szaktanfolyam befejezése előtt a vizsgára jelentkező tanulók összefoglaló írásbeli dolgozatokat készítettek. A szóbeli vizsgálatot a tanulmányi tanács elnökének, Ötvös Emil ny. állampénztári főigazgató úrnak elnöklete alatt június 16-án tartottuk meg. A 29 tanuló közül vizsgázott 26, akik valamennyien megfeleltek.

A női szaktanfolyamok életében a f. iskolai évben fontos változás történt. A nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr f. évi május hó 29-én 622—05—3/1931. sz. a. kelt rendeletével a női szaktanfolyamok mai rendszerét megváltoztatta és azokat egységesen átszervezte. Az új Szervezet szerint a női kereskedelmi szaktanfolyamok kétévesek, de miután az első év önmagában is befejezett egészet ad, a második évfolyam el is hagyható ott, ahol a helyi körülmények vagy a tanulók szüleinek szűkösebb viszonyai ezt szükségessé teszik. Nagykanizsán, mint azt már említettem egyelőre felsőbb leányiskola nincs, a helyi körülmények tehát a kétéves tanfolyam mellett szólnak. Az iskolafentartónk azonban a tanfolyamot látogató tanulók szüleinek szerény anyagi viszonyaira való tekintettel mégis úgy határozott, hogy az továbbra is egyéves legyen. Új tantárgyak bevezetése és a heti óraszám lényeges felemelése folytán azonban az egyéves tanfolyam is az eddiginél alaposabb kiképzést nyújt majd és ezért könnyebben elérhetjük, hogy az iskola növendékei az üzleti életben a helyüket jobban megállhassák.

A női kereskedelmi szaktanfolyam tanulói az 1930/31. iskolai évben.

Tanfolyamfőnök: *Vermes Aladár.*

Ábrahám Irén	Csörnyeföld	Kostein Teréz	Nagykanizsa
Benczik Róza	Nagykanizsa	15 Kovács Erzsébet	"
Benke Julia	"	Könyüd Ilona	"
Fehér Erzsébet	B.-Sztgyörgy	Lakatos Mária	"
5 Folkmeier Ilona	Nagykanizsa	Lustgärten Klára	"
Gerócs Ilona	"	Mihalecz Katalin	"
Goldschmidt Rózsa	"	20 Nagy Róza	Szentlászló
Hametmayer Erzs.	"	Orbán Aranka	Nagykanizsa
Hegedüs Ilona	"	Pratscher Etelka	"
10 Juhász Mária	"	Ritscher Julia	"
Kaszás Margit	"	Singer Rozália	"
Kelemen Mária	Baltavár	25 Torma Ilona	"
Kisgergely Mária	Balatonmária	Vinnay Ilona	Szolnok

Nem vizsgáztak: Rosenheim Róza, Nagykanizsa; Sattler Katalin, Nagykanizsa; Szabó Vilma, Balatonmária.

A tantárgyak felosztása a női kereskedelmi szaktanfolyamban az 1930/31. iskolai évben.

Tantárgy	Heti órák száma	Tanár neve
Magyar nyelv	2	Domány Ármin, felső ker. isk. tanár
Német nyelv és levelezés	2	Neufeld Simon, felső ker. isk. tanár
Kereskedelmi levelezés és a kereskedelem alapismeretei	2	Balog Dávid, igazgató
Könyvviteltan	3	Abádi Jakab, felső ker. isk. tanár
Számтан	3	Marosi Géza, felső ker. isk. tanár
Gépírás	5	Csonták Erzsébet, megb. tanítónő
Gyorsírás	5	Vermes Aladár, felső ker. iskolai óraadó tanár
Szépírás	1	Abádi Jakab, felső ker. isk. tanár
Hittan	1	P. Vados Pál és Winkler Ernő dr. hitoktatók
Összesen	24	

1930/31. iskolai év.

A női kereskedelmi szaktanfolyam statisztikai kimutatása.

Csoport	A kimutatás tárgya	Szám
Iskolalátogatás :	Beiratkozott összesen — — — — —	29
	Kimaradt — — — — —	—
	Záróvizsgálatot tett — — — — —	26
A tanulók vallása :	Római katolikus — — — — —	20
	Izraelita — — — — —	6
	Ágostai evangélikus — — — — —	2
	Református — — — — —	1
Anyanyelve :	Magyar — — — — —	21
	Német — — — — —	—
A felvétel alapja :	Polgári iskola IV. osztályú bizonyítvány — —	29
	Felső leányiskola IV. „ „ — —	—
A szülő vagy gyám lakhelye :	Nagykanizsai — — — — —	22
	Vidéki — — — — —	7
Szülő vagy gyám polgári állása :	Önálló kereskedő — — — — —	3
	Kereskedelmi alkalmazott — — — — —	4
	Önálló iparos — — — — —	6
	Ipari alkalmazott — — — — —	2
	Vasuti alkalmazott — — — — —	6
	Köztisztviselő — — — — —	1
	Tanár, tanító — — — — —	3
	Magánzó és egyéb — — — — —	4
Életkora :	14 éves — — — — —	3
	15 éves — — — — —	12
	16 éves — — — — —	9
	17 éves — — — — —	4
	18 éves — — — — —	1

Az 1930/31. iskolai évben használt tankönyvek jegyzéke.

1. Riedl-Pintér-Gálos: Retorika a női ker. szaktanfolyamok számára.
2. Dr. Schack-dr. Vincze: Német olvasókönyv I. rész.
3. Dr. Schack-Hauser-dr. Vincze: Német nyelvtan.
4. Dr. Schack-Wirker: Magyar kereskedelmi levelezés női ker. szaktanfolyamok részére.
5. Luckhaub-Ströbel: Kereskedelmi számtan női ker. szaktanfolyamok számára.
6. Timár Dezső: Könyvviteli példatár.
7. Dr. Radnai Béla: Az egységes magyar gyorsírás tankönyve.
8. Vajda: Szépírási minták.

Az 1931/32. iskolai évben használandó tankönyvek jegyzékét még nem közölhetjük, mert az új Szervezet életbelépése folytán a tanfolyamon szükséges könyveket nem tudtuk még megállapítani. — Nyomatékosan figyelmeztetjük tehát a tanfolyam növendékeit e helyen is, hogy könyveiket csak az iskolai év elején szerezzék be, amikor a teljes könyvjegyzék rendelkezésre áll majd.

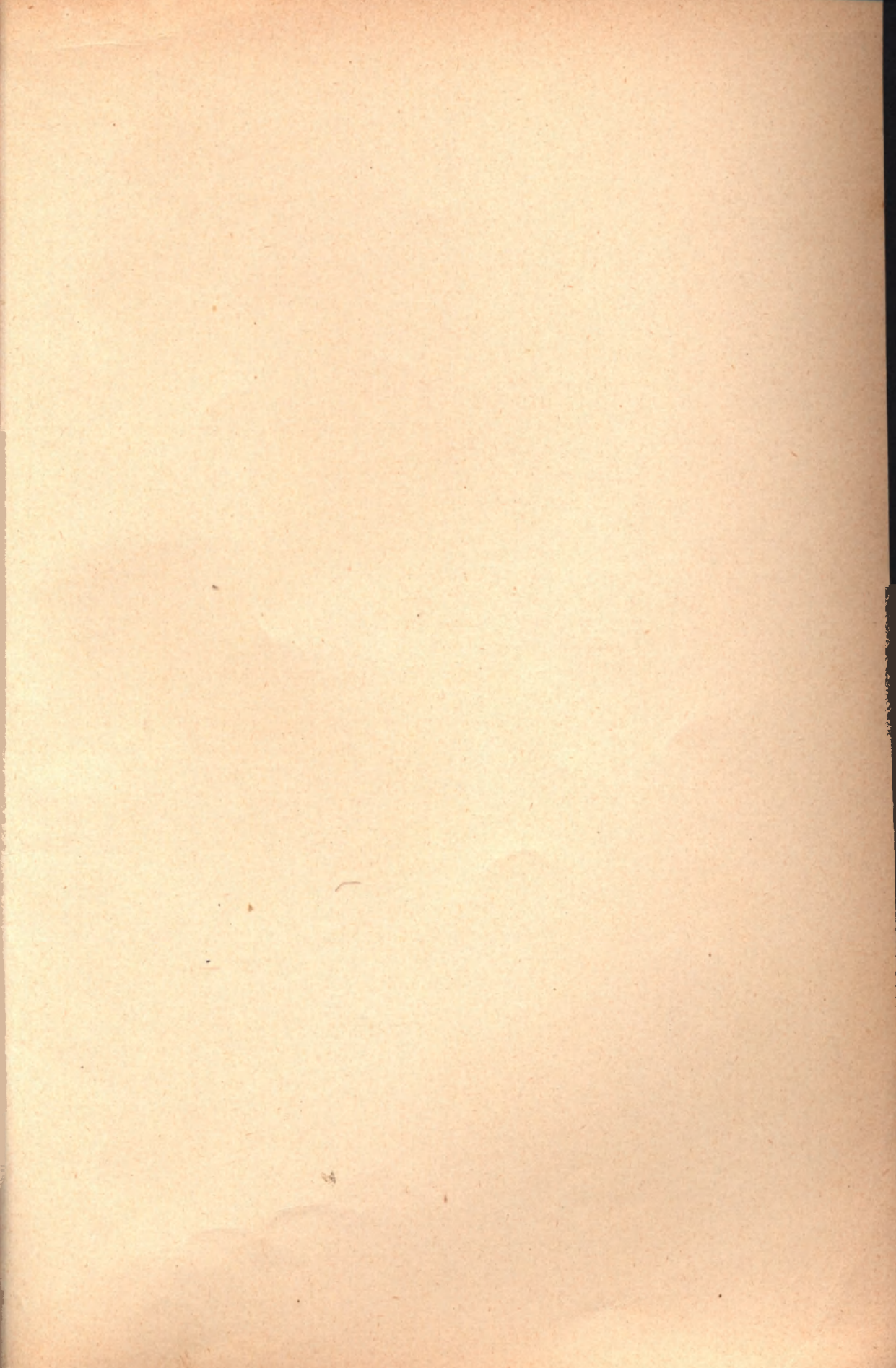
Tudnivalók az 1931/32. iskolai évre.

Az egyéves női kereskedelmi szaktanfolyam az 1931/32. iskolai évben is megnyílik. Az 1931. június 19-én megkezdett beírásokat szeptember 4. és 7-én folytatjuk. A júniusban már beiratkozott tanulók is kötelesek e napokon az igazgatóságnál jelentkezni. A felvételnél igazolni kell, hogy a jelentkező a polgári- vagy középiskola IV. osztályát sikerrel elvégezte. A beíráskor felvételi-, osztályfőnöki-, értesítői- és filmdíj és szanatóriumi járulék címén 11.84 pengő és a 160.— pengő évi tandíjnak a negyedrésze, azaz 40.— pengő, *összesen 51.84 pengő fizetendő.* A beírt tanuló köteles az egész évi tandíjat akkor is megfizetni, ha az év folyamán az iskolából bármily okból kimaradna. Tandíjmentességért szeptember 1-ig a tanári testülethez lehet folyamodni. A kérvényhez az iskolai bizonyítvány másolatát és szegénységi bizonyítványt kell mellékelni. A vizsgadíjról a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr rendeleti úton intézkedik majd. *A vizsgadíj fizetése alól felmentésnek helye nincs.*

Tartalomjegyzék.

	Oldal
I. Zrinyi Miklós, a költő	3
II. A nagykanizsai felső kereskedelmi iskolát végzett tanulók szövetsége	8
III. Igazgatói jelentés az 1930/31. iskolai évről	11
IV. Felettes hatóságok	20
V. A végzett tanítási anyag	22
VI. Könyv- és szertárak gyarapodása és jelen állapota ...	22
VII. Az ifjúsági egyesületek működése	24
VIII. Iskolánknak a jótéevői	28
IX. A tanulók névsora és érdemsorozata	30
X. Érettségi vizsgálatok	36
XI. A rendes tanulók összefoglaló statisztikai adatai az 1930/31. iskolai évben	40
XII. Az 1931/32. iskolai évben használandó tankönyvek jegyzéke	42
XIII. Tudnivalók a jövő tanévre	43
XIV. Jelentés az egyéves női kereskedelmi szaktanfolyamról	45

R
1963